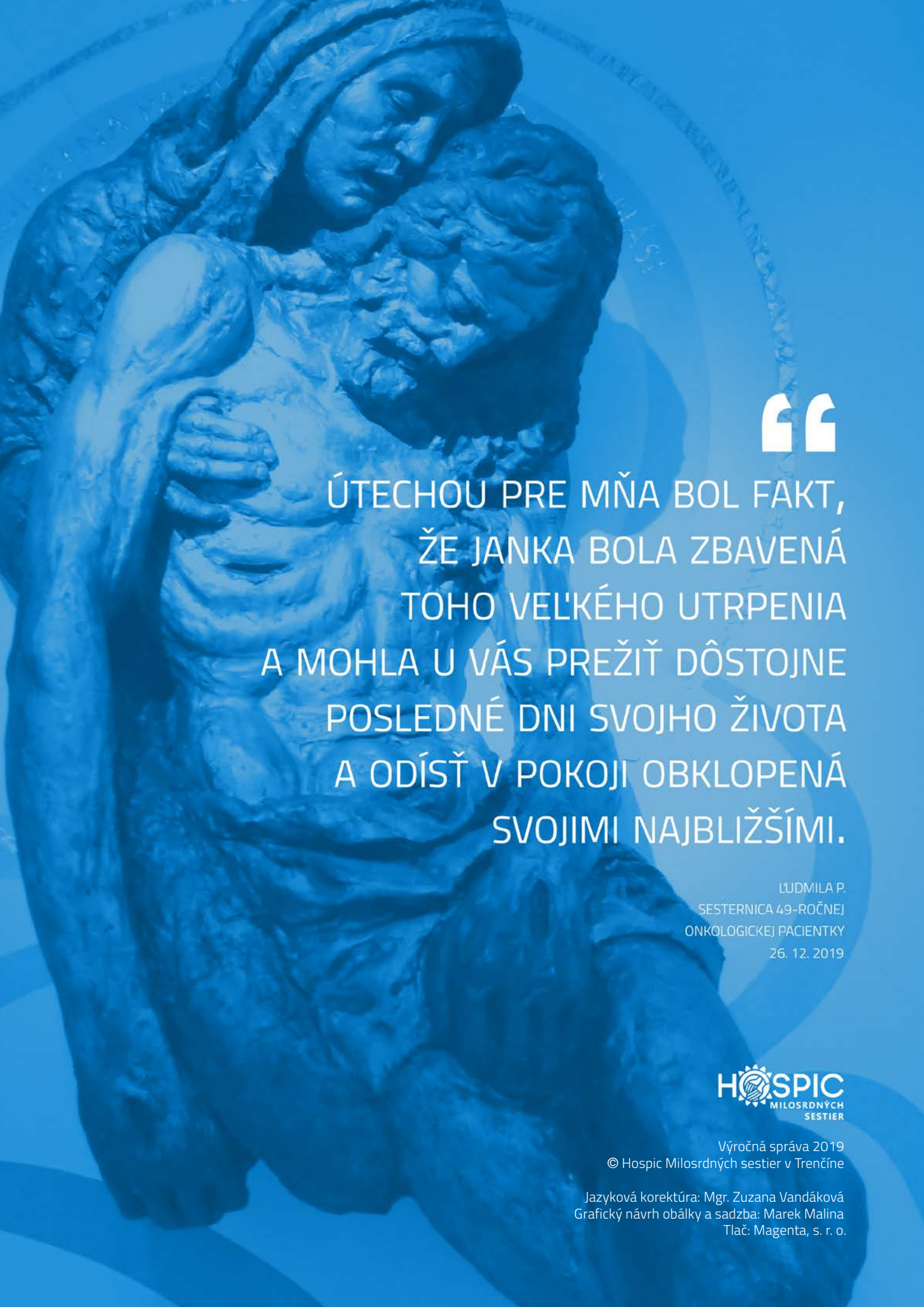


VÝROČNÁ
SPRÁVA

2019



HOSPIC
MILOSRDNÝCH
SESTIER



“

ÚTECHOU PRE MŇA BOL FAKT,
ŽE JANKA BOLA ZBAVENÁ
TOHO VEĽKÉHO UTRPENIA
A MOHLA U VÁS PREŽIŤ DÔSTOJNE
POSLEDNÉ DNI SVOJHO ŽIVOTA
A ODÍŠŤ V POKOJI OBKLOPENÁ
SVOJIMI NAJBLIŽŠÍMI.

LUDMILA P.
SESTERNICA 49-ROČNEJ
ONKOLOGICKEJ PACIENTKY
26. 12. 2019

HOSPIC
MILOSRDNÝCH
SESTIER

Výročná správa 2019
© Hospic Milosrdných sestier v Trenčíne

Jazyková korektúra: Mgr. Zuzana Vandáková
Grafický návrh obálky a sadzba: Marek Malina
Tlač: Magenta, s. r. o.

1 PRÍHOVOR	05
1.1 Existuje veľa ľudí, ktorí vás potrebujú a čakajú na vás	07
1.2 Cítim sa tu ako človek, ktorý má svoju hodnotu... (44-ročná zomierajúca pacientka)	08
1.3 TU sa o mňa starajú s LÁSKOU. Celebritý?	09
2 EXISTENCIA HOSPICU - ODPOVEĎ NA VOLANIE DOBY	11
2.1 Prečo hospic vznikol?	13
2.2 Čo je cieľom hospicu?	13
Čo hospic ponúka pacientovi?	13
Čo hospic ponúka príbuzným pacienta?	13
Kapacita lôžového hospicu	13
Návštevy v hospici	13
Certifikát kvality PQM ISO 9001	14
Správa o preskúmaní manažmentom SMK	14
2.3 Začiatok činnosti a licencia	15
2.4 Poskytovateľ zdravotníckej starostlivosti	15
Základné údaje o prevádzkovateľovi hospicu	15
Zakladateľ a orgány	15
Štatutárny orgán	15
Odborní zástupcovia - garanti	15
Bankové spojenie:	15
Kontaktné údaje:	16
2.5 Poskytovateľ sociálneho poradenstva	16
Sociálne poradenstvo - základné	16
Zodpovedný zástupca	16
Sociálne poradenstvo - špecializované	16
Akreditácia MPSVaR SR	16
Zodpovedný zástupca	16
3 PREHĽAD ČINNOSTI HOSPICU - ROK 2019	17
3.1 Starostlivosť o PACIENTOV	19
Nazrieť cez video do atmosféry hospicu	19
Canisterapia - uvoľnenie kŕčov, nahromadených emócií i pomoc v liečbe bolesti	19
Navštívil nás svätý Mikuláš	20
Urnový hrob pre opustených zomrelých v hospici	20
Referencie a príbehy z hospicu	20
Láska a čas sú jediné veci, na ktorých záleží	20
Ak by sa dávali MEDAILY	21
Netreba ľudí obracať, stačí ich milovať	22
Pripravený povedať: „Počúvam Rádio Expres“ ;)	22
Ešte raz si s nimi zaspievať	22
Ještě naposled vidět SLUNÉČKO	23
Osobné stretnutie „so smrťou“ v hospici opísala v básni	23
Recenzie na Facebooku	24
3.2 Starostlivosť o PRÍBUZNÝCH (pozostalých)	24
Zápisy do KNIHY ŽIVÝCH	24
Podporné skupinky pre smútiacich	25
3.3 Interdisciplinárny hospicový TÍM	25
Zamestnanci	26
Stretnutia tímu	26
Blahoželania	26
Dobrovoľníci	27
Ešte raz navštíviť svoju rodnú dedinku	27



Stážisti v hospici	28
<i>Lucka - stážistka z Olomouce: „Člověk by neměl umírat sám“</i>	28
Študenti v hospici	29
<i>Návšteva študentov psychológie Trnavskej univerzity</i>	29
<i>Kristína: Bola som plná obáv, ale aj zvedavosti</i>	30
<i>Monika: Moja psychologická prax ovplyvnila moje ďalšie smerovanie</i>	30
Horieť a nevyhorieť	30
<i>Supervízie pre zamestnancov a dobrovoľníkov</i>	31
<i>Permanentné vzdelávanie tímu</i>	31
<i>Duchovné obnovy a adorácie</i>	32
<i>Zahraničné stáže</i>	32
<i>Teambuildingové výlety</i>	32
<i>Deň v Kúpeľoch Nimnica</i>	32
<i>Teambuildingové stretnutie: zaslúžite si nosiť na hrudi medailu</i>	33
<i>Vianočné posedenia dobrovoľníkov a zamestnancov</i>	34
4 FINANČNÁ SPRÁVA	35
4.1 Prehľad o výnosoch a nákladoch v roku 2019	37
<i>Prognóza rastu nákladov v budúcom roku 2020</i>	39
<i>Prečo zdravotné poisťovne nekryjú 100 % nákladov?</i>	39
<i>Prehľad o nákladoch a výdavkoch poskytovanej sociálnej služby - základné sociálne poradenstvo</i>	39
<i>Vďaka grantom sa nám okrem prevádzky podarilo aj...</i>	40
4.2 Stav a pohyb majetku a záväzkov	40
4.3 Fundraisingové aktivity	41
<i>DARUJME.HospicTN.sk</i>	41
<i>2 % z dane</i>	41
<i>Benefičný ples</i>	41
<i>Benefičný koncert - LÁSKA robí z domu DOMOV</i>	41
<i>SIPO</i>	42
<i>Internetové obchody</i>	42
<i>KUMRAN.SK</i>	42
<i>Dobromat - každým nákupom pomáhate</i>	43
<i>ISSO Prievidza - nákup notebooku, PC</i>	43
<i>Verejné zbierky</i>	43
<i>Charitatívna reklama</i>	43
<i>Hlasovanie - Participatívny komunitný rozpočet TSK</i>	43
4.4 Správa audítora	44
<i>Účtovná závierka</i>	46
5 ĎAKUJEME	47
5.1 Ďakujeme rodinám našich pacientov	49
5.2 Ďakujeme zamestnancom a dobrovoľníkom hospicu	49
5.3 Ďakujeme všetkým, ktorí finančne i nefinančne podporili hospic	49
<i>Ďakujeme jednotlivcom i rodinám aj tým, ktorí nám prispeli cez 2 - 3 % dane</i>	49
<i>Ďakujeme firmám a ľuďom v nich</i>	51
<i>Ďakujeme firmám, ktoré prispeli cez 1 - 2 % dane</i>	51
<i>Ďakujeme organizáciám a ľuďom v nich</i>	51
<i>Ďakujeme za nefinančnú pomoc</i>	51
5.4. Láska je nekonečne vynaliezavá	51
<i>Jednorazové PLIENKY a podložky pod chorých</i>	52
<i>NOVOMANŽELIA pomáhajú zmierňovať UTRPENIE pacientov hospicu</i>	52
<i>Oslava životného JUBILEA zmierňuje UTRPENIE pacientov hospicu</i>	52
<i>Pohrebné KVETY zmierňujú UTRPENIE pacientov hospicu</i>	52
5.5 Každý mesiac svätá omša za tých, ktorí nám pomáhajú	52

1. PRÍHOVOR





“

HOSPIC
NEPRIDÁVA VIAC DNÍ ŽIVOTU,
ALE VIAC ŽIVOTA DŇOM.

1.1

Existuje veľa ľudí, ktorí vás potrebujú a čakajú na vás

Drahí priatelia,

keď sa dnes obzerám späť na uplynulý rok v Hospici Milosrdných sestier v Trenčíne (ďalej len „hospic“) a chcela by som ho charakterizovať iba tromi slovami, boli by to slová: **bolesť, láska a nádej**.

Žijeme v časoch, keď na Slovensku **na nádorové ochorenie zomrie každý deň 12 ľudí v produktívnom veku** – tak hovoria oficiálne štatistiky. Naš hospic už **pätnásty rok** podával **pomocnú ruku rodinám, ktoré z tohto dôvodu trpia**. Niektorý z členov ich rodiny je nevyliciteľne chorý (zväčša ide o onkologické ochorenie), lekári konšatovali, že aktívna liečba bola neúspešná a je ukončená. Pacienta z nemocnice prepustia, prípadne je ďalší pobyt v nemocnici pre pacienta zťažujúci, pretože tam podstupuje rôzne zákroky, ktoré mu život nepredĺžia, iba robia ťažším a bolestivejším čas, ktorý mu zostáva.

Aj keď rodiny túžia, aby ich drahý bol s nimi v pokoji, bez zbytočného trápenia doma až do konca, nie vždy sa to dá... V takej chvíli od decembra 2005 do konca roka 2019 **podal hospic pomocnú ruku 1 617 rodinám, z čoho v roku 2019 bolo prijatých 211 pacientov**. Dvaja z týchto pacientov, ktorých sme v roku 2019 sprevádzali posledným obdobím na ceste do večnosti, patrili do vekovej skupiny ľudí od 30 do 40 rokov; jedenásť bolo tých, ktorí zomierali vo veku od 40 do 50 rokov...

Aj keď nedokážeme pridať viac dní do ich života, **vnášame VIAC ŽIVOTA do ich dní**.

ĎAKUJEM rodinám za dôveru, s akou nám zverili svojich drahých a dovolili nám stáť blízko nich v takej citlivej chvíli, akou je odprevádzanie milovaného človeka za bránu smrti. Vážime si to.

Uplynulý rok 2019 bol pre nás prelomový. Zoči-voči utrpeniu rodín – spôsobenému nevyliciteľnosťou onkologického ochorenia – dozrel v nás čas na rozhodnutie rozšíriť hospicovú starostlivosť aj za múry lôžkového hospicu. Koncom roku sme začali podnikáť reálne **kroky vedúce k zahájeniu domácej hospicovej starostlivosti prostredníctvom mobilného hospicu**.

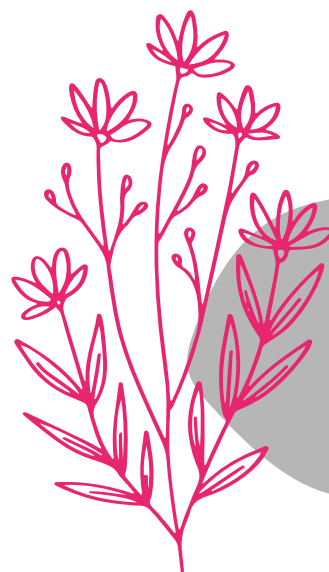
Pápež František v máji minulého roka 2019 aj na našu adresu povedal: „**Existuje veľa ľudí, ktorí vás potrebujú a čakajú na vás**. Ľudia, ktorí potrebujú **váš priateľský úsmev**, ktorý im znovu dáva nádej; **vaše ruky**, ktoré ich podporujú na ceste; **vaše slovo**, ktoré zasieva nádej do ich sŕdc; **vašu lásku** podľa spôsobu Ježiša (por. Jn 13, 1 – 15), ktorý lieči najhlbšie rany spôsobené osamelosťou, odmietnutím a vylúčením. **Ďakujem vám za to, kto ste, a za to, čo robíte...**“

ĎAKUJEM z hĺbkou srdca Pánu Bohu, celému tímu zamestnancov a dobrovoľníkov hospicu a tiež aj dobrodincom a sponzorom (jednotlivcom, nadáciám, firmám, miestnej samospráve i štátnej správe).

Všetci máte v hospicovom úsilí zvláštne miesto. Tak ako hovorievala Matka Tereza: „Ty dokážeš veci, ktoré nedokážem ja. Ja dokážem veci, ktoré ty nedokážeš. No **spolu môžeme dokázať veci obrovské**.“

S úctou a vďakou

sestra M. Noemi – Mgr. Henrieta Žilková
riaditeľka Hospicu Milosrdných sestier

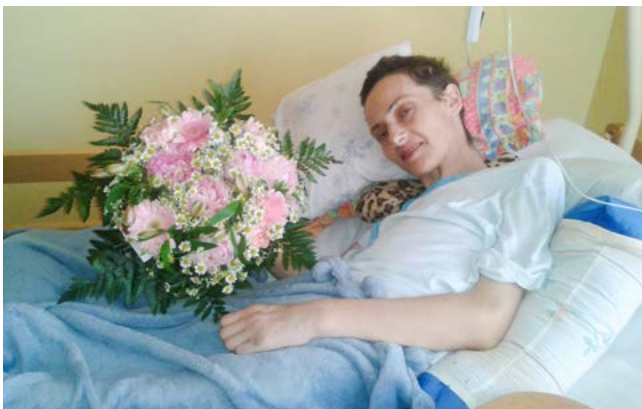


1.2

Cítim sa tu ako človek, ktorý má svoju hodnotu... (44-ročná zomierajúca pacientka)

V roku 2019 sme mohli sprevádzať náročným obdobím vyše dvesto nových rodín, v ktorých zomieral niekto z blízkych. Každá jedna rodina – to bol nový príbeh presiaknutý bolesťou z blížiacej sa straty.

Podelím sa s čitateľom tohtoročnej výročnej správy aj s vlastným prežívaním jedného sprevádzania, sprevádzania ženy – milovanej manželky a mamy, ktorá v hospici oslávila svoje 44. narodeniny – posledné:



Na jar tohto roku ma známy poprosil, aby som **navštívila jednu rodinu** z tohto kraja. **Rodinu tvorili** manželia zhruba v mojom veku, ktorí mali tri krásne neplnoleté deti – dve dievčatá a jedného chlapca. Vybrala som sa teda v jedno nedeľné popoludnie na návštevu do tej rodiny. Rodinka bývala v priam rozprávkovom domčeku, tam to naozaj voňalo domovom. Ale tá mladá žena a mama – volala sa Ľubka – **bola chorá, mala onkologické ochorenie**, na ktoré liečba nezabrala. Brala už len paliatívnu liečbu, stav sa nezlepšoval, mala už pomerne veľké bolesti, ale na perách úsmev a v žiarivých očiach sa pod chvíľou leskli slzy.

Napriek tomu, že **chemoterapie** ju **obrali o dlhé vlasy**, bola nádherná...

Hoci sme sa videli v ten deň prvýkrát, rozprávali sme sa o tých **najhlbších témach**, posilňovali sme sa v modlitbe. Rozprávala som sa s manželom o tom, **aké je to v hospici**, že tam slúžia **ľudia s dobrým srdcom**, že v hospici pomáhame zvládať neznesiteľnú bolesť (fyzickú i psychickú) a usilujeme sa, aby sa pacient i jeho rodina cítili čo najviac ako doma, že návštevy sú neobmedzené a blízki pacienta môžu byť pri pacientovi cez deň i v noci.

Prešlo pár mesiacov a v auguste 2019 sa bolesť Ľubke tak vystupňovala, že **sa to už doma nedalo zvládnuť**; podchvíľou prichádzala k nim domov „rýchla“ a odvážala ju na paliatívu a späť. Každá taká cesta bola krížovou. A hoci Ľubka veľmi túžila byť doma so svojimi drahými a oni túžili, aby ona – mama a manželka – bola s nimi doma, neznesiteľná bolesť, na ktorú už boli bežné náplasti prislabé, to nedovoľovala.

Keď mi v auguste 2019 **zúfalí a bezradní zavolali**, nemeškali sme; Ľubku sme prijali do hospicu ešte v ten deň.

Naším **lekárom sa vďaka dobre nastavenej liečbe podarilo zvládnuť bolesť**, ošetrovali sme jej dekubity, s ktorými k nám prišla, pomáhali sme Ľubke v posledných dňoch i s **dýchaním**; naša psychologička, sociálne pracovníčky i duchovný viedli s Ľubkou hlboké **rozhovory** na témy, v ktorých už **nejde o malichernosti**.

Denne, naozaj denne prichádzali za ňou jej drahí i známi a obdarúvali ju tým najcennejším – svojím **ČASom**.

Ja sama som k nej prichádzala, rozprávala mi o tom, čo je jej srdcu veľmi **ťažké na spracovanie**, rozprávala mi aj o svojej radosi, radosi z každej kytice a návštevy. Pamätám sa, aká bola rada, keď som sa nechala ponúknuť dobrými koláčmi, ktoré jej priniesol jej známy.

V jednu sobotu, ktorá nasledovala po oslave jej 44. narodenín, som ju zobrala **aj s posteľou na sv. omšu** – v hospici býva každú sobotu o 16.30 hod. sv. omša pre našich chorých. Ľubka túžila zobrať na výzdobu oltára všetky krásne kytice, ktoré prijala od svojich blízkych. Hovorila mi, že tie kvety už **tým, že kvitnú, chvália Pána**.

Táto fotka je z toho dňa – je spravená v kaplnke – akési **selfie**. :)



Ľubka ležala na polohovacej posteli, prikrytá svojou **oblíbenou dekou**, ktorú si priniesla z domu, a spravili sme si fotku. :) Nevidno nám síce do tváre, ale vidno naše ruky a cítiť lásku, ktorá medzi nami vykvitla.



Lubka **sa u nás cítila prijatá**, hovorila mi o tom. Raz, keď mi opisovala svoje dojmy zo starostlivosti, hovorila mi – „Vieš, Noemi, keď som bola v nemocnici a mala som veľké bolesti, prosila som o liek a musela som naň dlho čakať a tu... **tu sa ma sami od seba každú chvíľu prichádzajú pýtať, ako mi je, a ak poviem, že mám bolesť, hneď mi sestrička pichne liek a je mi lepšie.**

A vieš, čo mi v prvé dni vyrazilo dych? ... (usmievala sa, keď mi to hovorila). Vyrazilo mi dych, keď som počula, že skôr, než niekto z personálu vojde ku mne do izby, **zaklope...** Noemi, oni **zaklopú...**

Vieš, cítim sa tu ako človek, ktorý má svoju hodnotu...

Lubka u nás oslávila svoje 44. narodeniny a po 63 dňoch hospitalizácie, obklopená ľuďmi z nášho hospicového tímu, tichučko zomrela.

Aj príbeh tejto rodiny a mnoho podobných, ktorými sme svedkami, nás viedol k myšlienke rozšíriť licenciu o mobilný hospic, začať poskytovať aj domácu hospicovú starostlivosť.

Ak Pán Boh dá, **tím nášho mobilného hospicu** (zdravotné sestry, lekár a sociálny poradca) bude v novom roku **prichádzať** v okruhu 30 km od hospicu **do rodín**, v ktorých majú človeka s onkologickým ochorením po neúspešnej, ukončenej liečbe.

Budeme teda pomáhať aj rodinám, ktoré túžia, aby ich drahý bol s nimi **doma až do konca**. Podmienkou bude, že aspoň jeden člen, **ideálne dvaja členovia rodiny**, sa bude môcť doma 24 hodín starať o svojho chorého.

1.3

TU sa o mňa starajú s LÁSKOU. Celebrity?

V decembri 2019 sa uskutočnil IX. benefičný koncert hospicu s názvom: LÁSKA robí z domu DOMOV. Po jeho ukončení za mnou okrem iných prišla aj dcéra pána Mariána, 59-ročného muža v konečnom štádiu onkologického ochorenia, ktorého sme odprevadili do večnosti v septembri 2018.

Dcéra nám i po roku prišla veľmi úprimným spôsobom vyjadriť vďaku za to, čo sme pre jej otca i ich rodinu v náročnom období spravili. Bolo to milé a srdečné stretnutie s touto rodinou a ja si s vami v závere svojho tohtoročného príhovoru rada zaspomínam na pána Mariána:

Dňa 3. septembra 2018 sme hospitalizovali **pána Mariána, 59-ročného muža v konečnom štádiu onkologického ochorenia.**

Pán Marián poprosil personál, aby mu zavolali riaditeľku. A tak som zišla k nemu na jednoposteľovú izbu s prístelkou. Dvere na izbu mal pootvorené, ticho som vošla a uvidela pred sebou muža, ktorému už takmer iba koža obopínala kosti, ležal v polohovacej posteli v polosedie, na krku mal zavedený centrálny venózný katéter, do ktorého mu sestry aplikovali náhradu stravy. Ale myseľ mal jasnú, oči bystré a nežné.

Hneď, ako som vošla, vytušil, že prišla riaditeľka a natiahol smerom ku mne ruky na privítanie. A tak som jeho ruky „objala“ svojimi. Pozerali sme si do očí a on mi začal ďakovať za to, že sme ho sem prijali, že tu môže byť, a že už **keď si v prvý deň líhal na lôžko v našom hospici, zacítil úžasný pokoj... Veľmi mi dakoval za ľudí, ktorí sa oňho starajú...** Hovoril mi: „Áno, i v Bratislave sa snažili, ale tu je to iné.“ Iné? Vynorila sa mi otázka a tak som sa ho spýtala, ako to myslí, že „iné“... A on mi odpovedal: **„TU cítim, že sa o mňa starajú s láskou.“** Bola som touto jeho krátkou a zároveň výstižnou odpoveďou hlboko dotknutá.

Pán Marián bol od svojho príchodu do hospicu priplnom vedomí, jeho myseľ bola svieža. Až do konca. Uvedomoval si, že hodina jeho prechodu do večnosti sa blíži. Chodievala som ho navštevovať každý deň do jeho útulnej izbičky v našom hospici. Každý raz sa z návštevy tešil. Zakaždým mi hneď ako som pristúpila k jeho lôžku, objal mi ruky svojimi dlaňami a s úsmevom povedal: „Aké máte opäť studené ruky...“ :) A ja som mu s úsmevom odpovedala: „Áno, tak to zväčša mávam...“ Uvedomila som si, aký je pre zomierajúcich dôležitý dotyk, chytenie za ruku, akýsi **pocit istoty, že pri nich niekto je, že nie sú sami...**

Bol to pomerne mladý pacient, a tak som si každý deň našla chvíľu a strávili sme spolu čas. Dal mi v týchto vzácných chvíľach nazrieť do toho, čo bolo tvárou v tvár smrti pre neho dôležité.

PRAVDIVOSŤ a ÚCTA: Pán Marián išiel so svojimi otázkami každý deň ďalej a ďalej (prijímanie

pravdy si sám „dávkoval“). Vždy, keď svoju otázku položil, čakal s pohľadom upretým do mojich očí, či budem hovoriť pravdu... Držal mi mocne ruky a v jeden deň mi hovoril: „*Pripravil som si do truhly čierny oblek a bielu košeľu.*“ A čakal, čo poviem. „*Čierna a biela – to je decentná kombinácia, páči sa mi; aj nás pochovávajú v čiernom habite s bielymi doplnkami,*“ povedala som mu. Usmial sa a pokračoval. „*Mám to doma. To mi priniesú, keď to už príde?*“ Odpovedala som mu: „*Nie, nech vám to priniesú sem do skrine. Môže to tu spokojne byť, ako dlho bude treba.*“ A on pokojne povedal: „*Musím zavolať žene, aby mi to priniesla.*“ Chvilku bolo ticho a potom sa odvážil na ďalšiu otázku, ku ktorej, myslím, smeroval od začiatku: „*A to KTO ma bude do toho obliekať?*“ A doslova visel na mojich perách, že čo poviem... Pohladila som mu ruku a s jemným úsmevom, ktorý hladí, som mu odpovedala: „*Keď to príde, MY vás pekne oblečieme.*“ „*VYYYYY?*“ „*Áno, MY.*“ Priala by som každému vidieť ten šťastný úsmev na chudučkvej tvári tohto zomierajúceho muža, úsmev, ktorý uspokojuje odpoveď na jeho tvár doslova vymaľovala. „*Vy ma budete obliekať,*“ niekoľkokrát šťastne opakoval. Uvedomila som si, **aké je pre zomierajúceho človeka dôležité, ako sa budú správať k jeho mŕtvemu telu.** Vedel, že my k jeho telu pristupujeme s úctou a bol si istý, že tak tomu bude i po smrti. A tak i bolo...

ODPUSTENIE: V tých vzácných spoločných chvíľach (v hospici prežil zhruba dva týždne) sa so mnou pán Marián podelil o hlbokú radosť z viacerých odpustení (po rokoch). V pravde pozeral na vzťahy – aj na tie, ktoré boli bolestne narušené. Neváhal v tie dni zobrať telefón a prosiť o odpustenie. Keď mi o tom rozprával, z jeho očí žiarila ozajstná hlboká radosť, šťastie prameniace v odpustení.

ODPUSTENIE a LÁSKA: Rozprával mi, ako prosil o odpustenie i svojich rodičov, ktorí ho prišli navštíviť. A že otec sa otočil, aby skryl slzy. Povedala som mu: „*Lúbí vás. Lúbia vás.*“ A on s hlbokým pokojným uspokojením povedal: „*Áno.*“

LÁSKAVÉ ZAOBCHÁDZANIE: Pri každom z rozhovorov mi pán Marián ďakoval za ľudí, ktorí sa oňho starajú. Cítil, že sa oňho starajú s láskou. V jeden deň v súvislosti s tým povedal: „*To vy ste celebrity – o vás by sa malo písať, aby sa o vás svet dozvedel.*“ :) Usmiali sme sa obidvaja. :) „*Hm, hm...*“ zahmkala som a povedala: „*Nooo, to viete, my nie sme obyčajné celebrity, ;)* *sme výnimočné, ;)* *a preto o nás vedľa a môžu sa s nami stretnúť iba niektorí, taktiež výnimoční, ;)* *patríte medzi nich.* :)“ Mocnejšie mi objal svojimi dlaňami moje ruky a boli sme tichučko. Pokojne. V mysli som zaletela k významu slova „celebrita“, ktorého základ je v latinskom *celebrate* – oslavovať.

A v srdci rozkvitla tichá krátka modlitba vďaka za to, že môžeme zomierajúcim byť na blízku, že im môžeme zjavovať Božiu dobrotu, nehu a lásku a tak Boha oslavovať, byť „jeho celebrity“.

PLNENIE drobných PRIANÍ: Keď som prišla na návštevu v piatok 14. 9. 2018, pán Marián mi povedal: „*Taaaak sa musím v mysli zapierať!*“ Prekvapilo ma to. Nevedela som, kam mieri... Spýtala som sa teda: „*Na čo myslíte?*“ Odpoveď ma prekvapila. :) Povedal: „*Na rôzne jedlá, ktoré by som si dal...*“ :) „*Ale to sa nezapierajte, podte, prejdeme si celý jedálniček na budúci týždeň a vyberiete si na každý deň z troch jedál – na čo budete mať najväčšiu chuť.*“ Nalistovala som v mobile jedálniček a začali sme. :) Ja som vždy prečítala, čo je v ponuke, a on si vybral, na čo má z nej chuť. Niekoľkokrát sa spýtal, či s tým nebude problém, ale keď som ho uspokojila, že žiaden problém, príťažlivo sa tešil na najbližší týždeň a dobroty, ktoré si vybral. :)

UISTENIE: V pondelok (deň pred jeho smrťou) som prišla opäť, ale až poobede, rozlúčiť sa – pretože v utorok, stredu, štvrtok som mala plánovanú pracovnú cestu. Dnes, keď mi objal ruky svojimi, povedal s úsmevom, že dnes mám ruky teplé. :) S úsmevom som povedala: „*Dnes áno.*“ A začala som hladiť jeho ruky, pretože tie dnes boli studené... Chvilku sme sa rozprávali, prosil ma posunúť vankúšik, preplohoval nohy... A potom sa odvážil povedať: „*Jedného sa bojím.*“ Jednou rukou som pohladila jeho a spýtala som sa so všetkou nehou, akú som v tej chvíli v srdci mala: „*Čoho sa bojíte?*“ Pozrel mi do očí a povedal: „*Že ako to bude pred koncom, bojím sa, že budem nejako vyvádzať.*“ Tíško som mu pozrela do očí a povedala som: „*Nebojte sa. Budte si istý, že nech sa deje čokoľvek, budeme s vami až do momentu, keď spočiniete v Božom náručí, v náručí Boha, ktorý vás miluje.*“ Počúval tie slová s hlbokým pohnutím a uspokojením. Pokračovala som: „*Vidíte, že lieky na tíšenie bolesti vás robia spavejším, tak je, však?*“ Súhlasil. „*A možno to bude tak, že budete spavejší viac a viac a pomaly tichučko odídete.*“ Ešte raz som ho uistila: „*Nech to bude akokoľvek, budeme s vami. Nebojte sa.*“ Uspokojilo ho to. V ten deň sme sa lúčili na niekoľkokrát. „*Ak sa bude dať, počkajte ma, v piatok sa vrátim.*“ Odišla som. Počkať sa nedalo. Pán Marián na druhý deň odišiel – tichučko a rýchlo – tak, ako si prial.

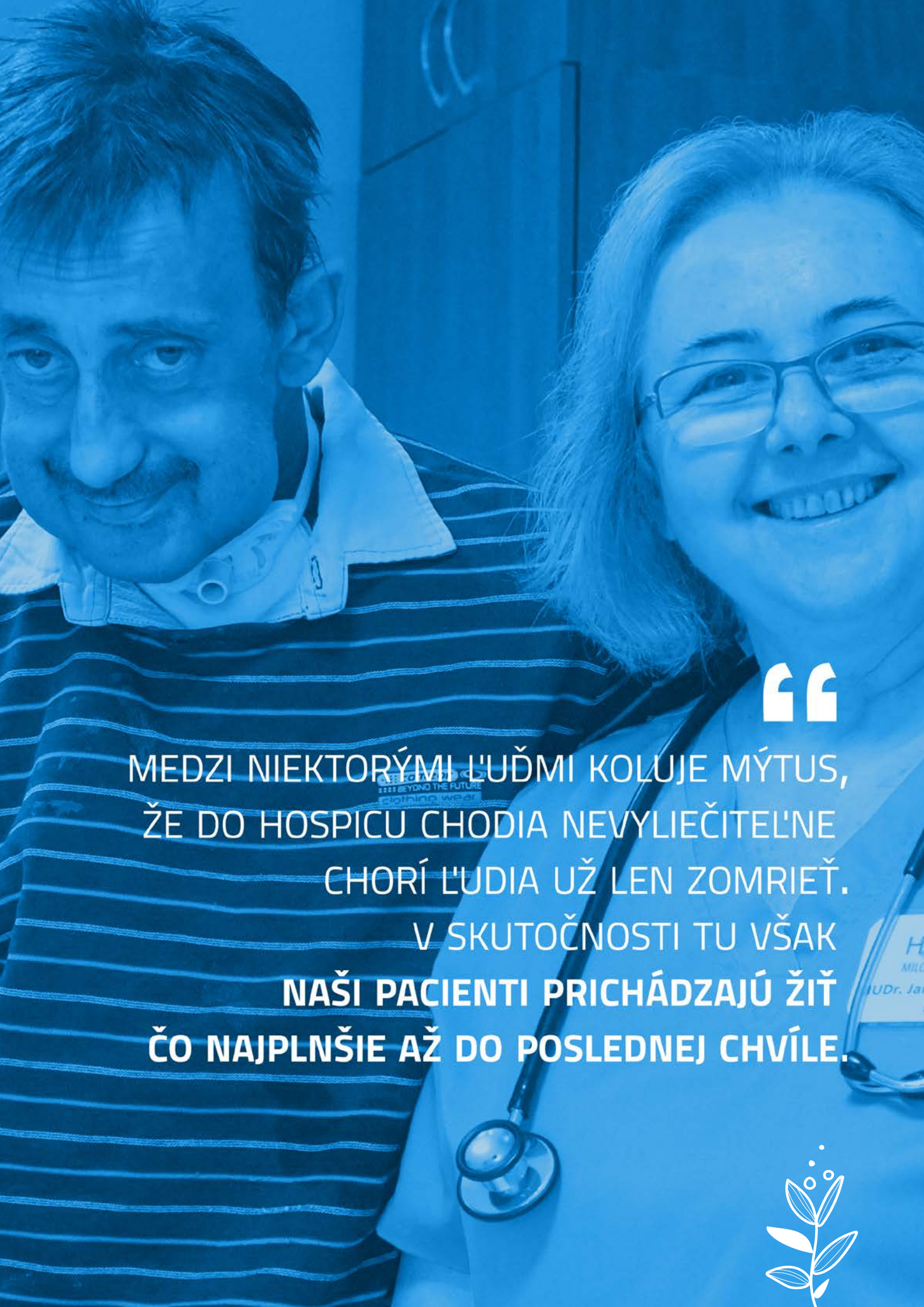


Odpočinutie večné, daj mu, Pane. A svetlo večné nech mu svieti. Nech odpočíva v pokoji. Amen.

Viac príbehov a referencií nájdete tu: www.hospicn.sk/o-nas/svedectva.

**2.
EXISTENCIA
HOSPICU
- ODPOVEĎ
NA VOLANIE
DOBY**





“
MEDZI NIEKTORÝMI ĽUĎMI KOLUJE MÝTUS,
ŽE DO HOSPICU CHODIA NEVYLIEČITEĽNE
CHORÍ ĽUDIA UŽ LEN ZOMRIEŤ.
V SKUTOČNOSTI TU VŠAK
**NAŠI PACIENTI PRICHÁDZAJÚ ŽIŤ
ČO NAJPLNŠIE AŽ DO POSLEDNEJ CHVÍLE.**





2.1

Prečo hospic vznikol?

V mnohých rodinách na Slovensku je niektorý člen rodiny (otec, mama, dieťa či starí rodičia) onkologicky chorý a veľa rodín sa ocitá v situácii, že **aktívna liečba onkologického ochorenia bola neúspešná a ich drahému zostáva do konca života pár mesiacov, týždňov či dní**. Dĺžka života takto chorého je chorobou ohrozená.

Áno, **najlepšie** by bolo pre chorého prežívať tento **vzácný čas doma**, v rodine – v kruhu svojich najdrahších. Avšak nie vždy sa to dá, nie vždy sa rodina pri najlepšej vôli dokáže o chorého postarať doma. Neraz sa v domácom prostredí **nedarí zvládnuť neznesiteľnú bolesť** a iné príznaky posledného štádia choroby (dušnosť, dekubity atď.) alebo **členovia rodiny chorého nezvládajú 24-hodinovú starostlivosť v domácom prostredí** (či už fyzicky, psychicky, či ekonomicky – musia chodiť do zamestnania, aby dokázali užiť zvyšok rodiny).

Rodina sa cíti v takých chvíľach **bezradná, až zúfalá...** Po namáhavej liečbe lekári v nemocnici konštatujú, že **aktívna liečba bola neúspešná**, je ukončená. Pacienta z nemocnice prepustia, prípadne je ďalší pobyt v nemocnici pre pacienta zťažujúci, pretože podstupuje rôzne zákroky, ktoré mu život nepredlžia, iba robia ťažším a bolestivejším čas, ktorý mu zostáva. V takej chvíli **podáva pomocnú ruku hospic**, zdravotnícke zariadenie, ktoré – ako hovorí MUDr. Marie Svatošová – **je niečo medzi nemocnicou a domovom**.

2.2

Čo je cieľom hospicu?

Medzi niektorými ľuďmi koluje mýtus, že **do hospicu chodia nevyliciteľne chorí ľudia už len zomrieť**. Nezasvätenému pozorovateľovi sa to môže z diaľky naozaj takto zdať. V skutočnosti tu však naši **pacienti prichádzajú žiť čo najplnšie až do poslednej chvíle**. Pretože ich čas je poväčšine ohrozený chorobou, dokážu si o to viac vážiť každú chvíľu dňa.

Čo hospic ponúka pacientovi?

Hospic nepridáva viac dní životu, ale **VIAC ŽIVOTA** dňom.

Pacientovi v zmysle Politiky kvality hospicu ponúka:

● **zmierňovanie utrpenia** – liečebné postupy v hospici vedú k zmierneniu bolesti a iných nepríjemných prejavov choroby, k udržaniu najvyššej možnej kvality života pacienta až do jeho smrti. Nejde o násilné predlžovanie života, ale ani jeho predčasné ukončenie eutanáziou;

● **rešpektovanie jeho dôstojnosti** – individuálny prístup k pacientovi, rešpektovanie jeho pránia, starostlivosť o fyzické, sociálne, spirituálne potreby a telesnú hygienu pacienta;

● **sprevádzanie pacienta a jeho rodiny** – snažíme sa zabezpečiť, aby v posledných chvíľach pacient nezostal sám, necítil sa opustený, umožňujeme príbuzným nepretržité návštevy a pobyt pri pacientovi.

Čo hospic ponúka príbuzným pacienta?

Príbuzným pacienta hospic ponúka:

● **nepretržité návštevne hodiny**;

● možnosť **ubytovania** sa na izbe pacienta pri jeho lôžku alebo v podkroví hospicu;

● možnosť využiť **podporu psychológa a sociálneho pracovníka**;

● **sprevádzanie obdobím smútenia**;

● priestor pre **osobné stíšenie a modlitbu** v podkrovnej adoračnej Kaplnke sv. Jozefa.

Kapacita lôžkového hospicu

Hospic poskytuje starostlivosť pacientom na **24** hospicových lôžkoch v jedno a dvojposteľových izbách.

Návštevy v hospici

Cieľom hospicovej starostlivosti je maximálne možné zlepšenie kvality života chorých, k čomu patrí aj umožnenie kontaktu s príbuznými, preto **sú návštevy v hospici neobmedzené (24 hodín denne)**. Z tohto dôvodu môže chorého nepretržite sprevádzať blízky človek; príbuzní môžu počas sprevádzania využiť priestory podkrovia budovy hospicu na ubytovanie, prípadne prístelku na izbe chorého.

Pacienti a ich blízki majú možnosť využiť kuchynku, ktorá je vybavená aj chladničkou s mrazničkou, mixérom, mikrovlnou rúrou, rýchlovarnou kanvicou a sporákom.

Pobyt príbuzného v hospici je najlepším darom, ktorý môže rodina chorému darovať!

Certifikát kvality PQM ISO 9001

Hospic s platnosťou od 21. 4. 2017 získal CERTIFIKÁT kvality PQM ISO 9001.

V apríli 2018 prebehol v hospici **kontrolný audit**, ktorý preukázal, že systém manažérstva kvality (ďalej len „SMK“) v hospici spĺňa požiadavky normy STN EN ISO 9001: 2016/EN ISO 9001: 2015.

Hospic si Certifikát kvality PQM ISO 9001 obhájil.



CERTIFIKÁT č. Q185517B potvrdzuje, že Hospic Milosrdných sestier zaviedol a používa SMK podľa normy STN EN ISO 9001: 2016/EN ISO 9001: 2015 v odbore Poskytovanie komplexnej paliatívnej starostlivosti formou ústavnej zdravotnej starostlivosti osobe s chronickou, nevyliciteľnou a zároveň pokročilou a aktívne progredujúcou chorobou s časovo obmedzeným prežívaním.

Najbližší recertifikačný audit hospicu čaká v 17. marca 2020.



Správa o preskúmaní manažmentom SMK

Manažérka kvality hospicu v Správach o preskúmaní manažmentom SMK v roku 2019 priniesla na základe vyplnených dotazníkov okrem iného aj tieto informácie:

● **100 % respondentov** (pacienti a ich rodiny) **by odporúčalo náš hospic svojmu známemu**, t. j. 100 % tých, ktorí nám zverili svojho drahého, boli natoľko spokojní s poskytnutou starostlivosťou, že by ju odporučili svojim známym.

● Takmer **polovica rodín** (46,4 %), ktoré nám zverili svojho drahého, sa o tom, že náš hospic im v náročnom životnom období môže pomôcť, **dozvedelo na základe odporúčania známeho**. Na druhom mieste z hľadiska získania informácií sa umiestnila webová stránka hospicu: **www.hospictn.sk** (28,6 %).

● **Prvý kontakt s hospicom** pred prijatím hodnotilo výborne 85,7 % respondentov. Hospic sa vďaka tejto informácii rozhodol koncom roka 2019 zvýšiť spokojnosť rodín s prvým kontaktom zavedením ľahko zapamätateľného čísla prvého kontaktu – **0901 90 90 11**. Na tomto čísle v pracovných dňoch od 7.00 hod. do 15.30 hod. rodiny môžu získať potrebné informácie na riešenie nepriaznivej situácie súvisiacej s terminálnym štádiom – zväčša onkologického ochorenia – jedného z členov rodiny.

● **Celkovú kvalitu a odbornú úroveň poskytovaných služieb**, čistotu a vybavenie izieb hodnotilo 85,7 % respondentov výborne. Rovnako výborne (89,3 %) hodnotili respondenti aj **kvalitu komunikácie s personálom hospicu**.

● Hospic vykonal v rámci SMK v roku 2019 aj prieskum spokojnosti zamestnancov. Z hľadiska dôležitosti pracovných motívov bolo dominantné: **dobrí kolegovia a dobrá atmosféra na pracovisku**. Pri otázke o pracovných benefitoch uvádzali respondenti (zamestnanci) najčastejšie **možnosť účasti na kurzoch, stážach, seminároch, teambuildingových aktivitách a wellness**.

● Hospic v roku 2019 splnil všetky tri **ciele kvality**, ktoré si na rok 2019 stanovil, a vykonal 6 plánovaných interných auditov s cieľom udržania kvality poskytovaných služieb.



Pacienti a ich rodiny sa majú možnosť zapájať do vyplňania elektronického Dotazníka spokojnosti. Odkaz na Dotazník spokojnosti je na našom webe: www.formulare.hospictn.sk.

2.3

Začiatok činnosti a licencia

Hospic Milosrdných sestier v Trenčíne (ďalej len „hospic“) začal **prvých pacientov** v konečnom štádiu, zväčša onkologického ochorenia **prijímať v decembri 2005**.

Hospic zaradilo Ministerstvo zdravotníctva Slovenskej republiky do siete zdravotníckych zariadení dňa 20. 10. 2003 pod číslom: 02368-2/2003-ORL a následne získal Rozhodnutím Trenčianskeho samosprávneho kraja licenciu na prevádzkovanie č. TSK/2016/06729/zdrav.-2.

V súlade s licenciou hospic poskytuje komplexnú paliatívnu – hospicovú starostlivosť formou ústavnej zdravotnej starostlivosti osobe s chronickou, nevyliciteľnou a zároveň pokročilou a aktívne progresujúcou chorobou s časovo obmedzeným prežívaním. Zdravotnícku starostlivosť poskytuje v zmysle Zákona č. 576/2004 Z. z. o zdravotníckej starostlivosti v aktuálnom znení.

2.4

Poskytovateľ zdravotníckej starostlivosti

Prevádzkovateľom hospicu, t. j. poskytovateľom zdravotníckej starostlivosti (ďalej len „PZS“), je občianske združenie s názvom **Hospic Milosrdných sestier**, ktorého aktuálne znenie Stanov schválilo Ministerstvo vnútra Slovenskej republiky dňa 24. 6. 2016 – číslo spisu. VV/1-900/900-48766.

Základné údaje o prevádzkovateľovi hospicu

Názov: Hospic Milosrdných sestier
Sídlo: 911 01 Trenčín, Súvoz 739
IČO: 50 33 33 56
DIČ: 21 20 31 44 49

Kód PZS: P24375620101

Identifikátor zdravotníckeho zariadenia (ZZ):
63-50333356-A0001

Register partnerov verejného sektora:
www.rpvs.gov.sk/rpvs/Partner/Partner/Detail/12545

Zakladateľ a orgány

Zakladajúcim členom občianskeho združenia je Kongregácia Milosrdných sestier sv. Vincenta – satmárskorok so sídlom vo Vrúcku (ďalej len „rehoľa“) a členky rehole.

V zmysle platných Stanov hospicu – článok 5 – sú orgánmi hospicu: valné zhromaždenie, rada, riaditeľ a zástupca riaditeľa.

Valné zhromaždenie v roku 2019 riaditeľka hospicu zvolala dvakrát. Hlavným bodom Valného zhromaždenia, ktoré sa konalo v Trenčíne dňa 15. februára 2019, bolo schválenie Výročnej správy za rok 2018. Druhé Valné zhromaždenie, ktoré sa konalo vo Vrúcku č. 195 dňa 9. júla 2019, bolo volebné a opätovne zvolilo do funkcie riaditeľky hospicu Mgr. Henrietu Žilkovú – sestru M. Noemi na trojročné obdobie do 31. 7. 2022.

Pozícia zástupcu riaditeľa zostala neobsadená.

Rada hospicu pomáha riaditeľovi pri vedení hospicu.

V priebehu roka 2019 sa Rada stretla trikrát (**15. 2. 2019, 7. 5. 2019, 29. 10. 2019**). Zápisnice zo zasadnutí Rady sú uložené v sídle hospicu.

Štatutárny orgán

– riaditeľka: Mgr. Henrieta Žilková – sestra M. Noemi (od 13. 7. 2016 do 31. 7. 2022)

Odborní zástupcovia - garanti

V súlade s licenciou odbornými zástupcami (ďalej len „garant“) lôžkového hospicu sú:

– garant – lekár: MUDr. Jarmila Bunčáková,
– garant – sestra: Mgr. Anna Burganová – sestra M. Gertrúda.

V priebehu roka 2019 nedošlo k personálnym zmenám na pozíciách garantov.

Bankové spojenie:

Základný účet hospicu:

– IBAN: **SK47 1100 0000 0029 4002 5426**

Ostatné účty hospicu:

– IBAN: SK96 1100 0000 0029 4604 6498 – účet na príjem 2 % z dane,
– IBAN: SK87 1100 0000 0029 4606 0628 – na príjem dotácie z TSK (sociálne poradenstvo),



– IBAN: SK19 1100 0000 0029 4205 7595 – účet bývalej verejnej zbierky (1. 9. 2018 – 30. 6. 2019)
– IBAN: SK61 0200 0000 0037 7303 3457.

Kontaktné údaje:

Spojovateľka: 032 7417 011

E-mail: info@hospictn.sk

Webové sídlo: www.hospictn.sk alebo www.facebook.com/hospic

Prvý kontakt pre záujemcov: mobil: 0901 90 90 11, e-mail: ziadosti@hospictn.sk

Hospic je členom: Asociácie hospicovej a paliatívnej starostlivosti Slovenska od r. 2016 (ahaps.sk)

2.5

Poskytovateľ sociálneho poradenstva

Hospic individuálne pristupuje k bio-psycho-socio-spirituálnym potrebám pacienta.

Sociálne poradenstvo – základné

Hospic poskytoval v roku 2019 v rámci hospicovej starostlivosti aj základné sociálne poradenstvo.

Do Registra poskytovateľov sociálnych služieb Trenčianskeho samosprávneho kraja (ďalej len „TSK“) bol druh poskytovanej sociálnej služby hospicu: sociálne poradenstvo – základné zapísaný dňa 7. júna 2018; registračné číslo: 310; forma: ambulantná (§ 64 ods. 1 až 7 a v súlade s § 65 ods. 3 zákona č. 448/2008 Z. z.).

Zodpovedný zástupca

– sociálny poradca: Mgr. Monika Lobotková (Sabadková)

V priebehu roku 2019 hospic poskytol 3 163 hodín základného sociálneho poradenstva.

Sociálne poradenstvo – špecializované

Akreditácia MPSVaR SR

Hospic získal od Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny Slovenskej republiky **v januári 2019 akreditáciu na odbornú činnosť – špecializované sociálne poradenstvo** – číslo spisu: 5187/2019-M_OAK. Akreditácia bola udelená na tri roky, t. j. do 24. 1. 2022.

Do Registra poskytovateľov sociálnych služieb TSK bol druh poskytovanej sociálnej služby hospicu: sociálne poradenstvo – špecializované zapísaný dňa 12. júla 2019; registračné číslo: 310; forma: ambulantná a terénny (§ 19 ods. 1 zákona č. 448/2008 Z. z.).

Zodpovedný zástupca

– sociálny pracovník: prof. PhDr. Mgr. Patricia Dobríková, PhD. et PhD.

Špecializované sociálne poradenstvo začne hospic poskytovať od 1. 1. 2020.

V súlade s projektom odbornej činnosti v rámci špecializovaného sociálneho poradenstva pomáhame trom skupinám ľudí:

- **uchádzačom o umiestnenie** – poskytuje im informácie o službách hospicu; v prípade, že nejde o zomierajúceho pacienta, poskytuje informácie o iných vhodných zariadeniach;
- **pacientovi** hospicu;
- **rodine**, blízkym pacienta.



3. PREHLAD ČINNOSTI HOSPICU





“

HOSPICOVÝ TÍM SA USILUJE VYTVÁRAŤ
PRE PACIENTOV A ICH PRÍBUZNÝCH
V HOSPICI **DOMOV**, KDE BUDE KAŽDÝ
ZOMIERAJÚCI **ČO NAJMENEJ TRPIEŤ**
A ZAŽIJE **PRIJATIE A LÁSKAVÚ**
STAROSTLIVOSŤ.



3.1

Starostlivosť o PACIENTOV

Od decembra 2005 do konca roku 2019 bolo **do hospicu prijatých spolu 1 617 pacientov**, z toho 1 436 pacientov odišlo do večnosti a 162 pacientov bolo prepustených v zlepšenom a stabilizovanom stave späť do domáceho prostredia alebo do sociálneho zariadenia; ostatní boli na prelome roku 2019/2020 na oddelení (19).

V roku 2019 sme spolu prijali (hospitalizovali) 211 pacientov, z ktorých 201 sme sprevádzali umieraním a odprevadili do večnosti a 14 pacientov sa v stabilizovanom stave vrátilo do domáceho prostredia.

Hospicový tím sa usiluje vytvárať pre pacientov a ich príbuzných v hospici domov, kde bude každý zomierať **čo najmenej trpieť** a zažije **prijatie a láskavú starostlivosť**.

	Roky 2005 – 2016	Rok 2017	Rok 2018	Rok 2019	Celkom do r. 2019
Počet hospitalizovaných pacientov	1 038	151	217	211	1 617
Počet úmrtí – prechod do večnosti	899	143	193	201	1 436
Počet prepustených pacientov	114	15	19	14	162

Výročná správa na ďalších stranách potvára okienko do niektorých momentov života hospicu.

Nazrieť cez video do atmosféry hospicu

V decembri 2018 hospic aktualizoval v časti o ekonomike **video „Aj vďaka vám môžeme pomáhať“**, ktoré vytvorila kameramanka s. Iva Kušíková SSpS. Vo videu hospic **pútavým vizuálnym spôsobom pootvára dvere do hospicu** aj pre tých, ktorí majú strach reálne tam vstúpiť.

Cez video sa hospic pokúša dať verejnosti informáciu o tom, komu slúži a čo je cieľom hospicovej starostlivosti, pokúša sa odbúrať strach rodín, ktoré by radi pacienta umiestnili v hospici, ale majú obavu a strach. Video má taktiež za cieľ prelomiť obavy potenciálnych členov hospicového tímu zo služby v hospici a v neposlednom rade chce video odpovedať na otázky verejnosti v súvislosti s hospodárením – „Koľko to stojí?“ a „Z čoho to platia?“.

Okrem tohto videa bolo v roku 2018 zverejnené aj video: **Canisterapia v liečbe bolesti pacientov hospicu** a tiež video: **Interdisciplinárny hospicový tím – pracovné stretnutie**. Videá možno nájsť tu: www.hospicn.sk/video



Canisterapia – uvoľnenie kĺčov, nahromadených emócií i pomoc v liečbe bolesti

Hospic v liečbe bolesti pacientov aplikoval taktiež canisterapiu, a to v období roku 2019, ktoré sa podarilo vďaka donorum finančne vykryť tento nadštandardný typ služby.

Canisterapia je **podporný terapeutický prístup**, ktorý využíva pozitívny vplyv psa a kontakt s ním na zdravie človeka. Boli sme neraz svedkami, ako prítomnosť psa zlepšil náladu našich pacientov. Rozžiarili iskričky v očiach a poskytnú priestor na spomienky. Počas maznania a škrabkania psa vníma pacient sám seba ako starostlivého opatrovateľa a nie ako prijímateľa starostlivosti.



Tento prístup je unikátny svojou jednoduchosťou a efektivitou. **Kontakt človeka a psa** je sprevádzaný vyplavovaním hormónov (beta-endorfíny, prolaktín, dopamín, oxytocín, beta-fenyletylamín – hormón zamilovanosti), ktoré navodzujú **zážitok psychickej pohody**. Rovnako znižuje hladiny stresového hormónu kortizolu, čím napomáha pri zvládaní stresujúcich a ohrozujúcich situácií.

Vplyv canisterapie na vnímanie bolesti bol dokázaný aj výskumne. Skupina pacientov, ktorá mala v liečbe zahrnutú aj canisterapiu, mala o 50 % nižšiu spotrebu liekov proti bolesti.



Puto človeka a psa je veľmi staré, no stále veľmi prínosné. Viac o canisterapii v hospici, vrátane videa z jej aplikácie v praxi, možno vidieť v novom videu: <https://www.hospicn.sk/canisterapia>.

Navštívil nás svätý Mikuláš

Dňa **5. decembra 2019** sa oddelením hospicu niesla **krásna radosť z návštevy svätého Mikuláša s anjelom**, ktorý každého pacienta navštívil, nežne pohladil a obdaroval. V ten deň bolo v priestoroch hospicu ešte viac cítiť to, čo robí DOMOV DOMOVOM. Bolo tam cítiť LÁSKU, RADOSŤ, BLÍZKOSŤ, OB-DAROVANIE...



Vzácná návšteva ponavštevovala a odovzdala pohladenia z neba všetkým našim pacientom, nachádzajúcim sa už takmer v bránach neba, a nezabudla ani pozdraviť a odmeniť tých, ktorí sa o našich pacientov starajú, tých, ktorí sa deň čo deň – i ten každý jeden na prvý pohľad obyčajný deň – usilujú prinášať cez svoju službu pacientom Božiu dobrotu, lásku a nehu.

Urnový hrob pre opustených zomrelých v hospici

V našom hospici **ZOMIERAJÚ** aj ľudia **OPUSTENÍ, takí, ktorých nemá kto pochovať**. V druhej polovici roku 2017 sa hospicu podarilo vybudovať **na cintoríne v Kubej pri Trenčíne urnový hrob**, do ktorého boli do konca roka 2019 s úctou vložené telesné pozostatky šiestich OPUSTENÝCH, z toho troch v roku 2019.

ĎAKUJEME pohrebnej službe UNIVERSUS, s. r. o., ktorá nám vybudovala a darovala pomník pre uloženie ôsmich urien opustených pacientov nášho hospicu. Ďakujeme UNIVERSU za spoluprácu a obzvlášť to, že s úctou, aká človeku patrí, pristupujú ku každému telu zosnulého pacienta, ktorého z nášho hospicu preberajú.

Referencie a príbehy z hospicu

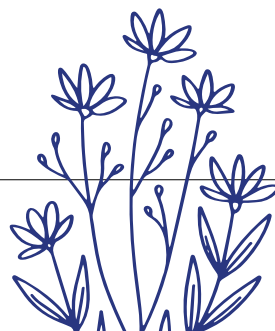
Láska a čas sú jediné veci, na ktorých záleží

Dňa 26. decembra 2019 sme prijali od sesternice našej zomrelej pacientky Janky (49-ročnej) neobvyklú e-mailovú správu:

*Ani sama neviem, ako tento list začať, **slová ťažko padajú na papier**, ale moje srdce je plné vďačnosti a úcty k Vašej práci, k Vaším láskavým dlaniam.*

*Rok 2018 bol pre mňa a pre moju rodinu ťažký. Niekedy v marci – apríli 2018 som prvýkrát s Vami telefonicky hovorila a hľadala pomoc pre moju sesternicu Janku a dala som kontakt na Vás jej krásnym a úžasným dcéram Janke a Natálke. Potom už išlo všetko rýchlo a sama som musela zabojovať o vlastný život a osud veci zariadil tak, že Janka sa dostala do vašej opatery. **Kvôli svojmu zdravotnému stavu som nemala možnosť Janku navštíviť**, ale od jej dcér Janky a Natálky som dostávala fotky a správy, s akou láskou ste sa o ňu starali a umožnili jej posledné dni života stráviť dôstojne a bezpečne.*

Pre mňa je veľmi dôležité Vám touto cestou poďakovať za láskavú starostlivosť o našu Janku. Priznám sa, že aj keď som bola pripravená na to, že Janka u Vás čoskoro zaspí, poznala som jej stav, i tak bola jej choroba mimo môjho chápania a dlho som sa nedokázala vyrovnať s tým, že som sa s ňou osobne nerozlúčila, prežívala som beznádej.





Tou malinkou útechou pre mňa bol fakt, že bola zbavená toho veľkého utrpenia a mohla u Vás prežiť dôstojne posledné dni svojho života a odísť v pokoji obklopená svojimi najbližšími, ktorí ju bezhranične milujú, a tak môže konečne odpočívať v pokoji. Keď som sama Janke povedala prvýkrát o možnosti využitia hospicu, povedala mi, že tam nechce ísť, pretože sa odtiaľ už nikdy domov nevráti. Veľmi tento rozhovor bolel nás obidve. Až nakoniec som sa prostredníctvom jej dcéry Janky dozvedela, že **sa pre hospic rozhodla sama. Myslí si, že potrebovala čas, potrebovala plán, bezpečie, aby nemala bolesti. Nikdy nezabudnem na slová jej dcéry Janky, ako sa u vás cíti jej maminka šťastná, bol to pre ňu „iný život“.** POSLEDNÝ ŽIVOT... Viem od nej a najbližších, mňa osobne veľmi potešil a zahrial pri srdci, Váš milujúci a úctivý spôsob zaobchádzania s Jankou v jej „**novom dome**“. Mali ste pre ňu a pre jej blízkych vždy otvorené srdce a ucho, zažili u Vás rozhovory, útechu súciť v dňoch, ktoré im bolo dovolené stráviť s ňou v jej „**novom dome**“. Pochopila som, že váš hospic je „**Dom odpočinku, ktorý je plný ľudského tepla**“. Počas tejto veľmi ťažkej skúšky a ťažkého križa som sa veľa naučila o priestore a čase a uvedomila som si, že „**láska a čas sú jediné veci, na ktorých záleží**“. Čas a láska boli jediné veci, ktoré mohli dať dcéry svojej maminke, **bol to „čas pre nich“**.

Janka Labašková bola milujúca maminka, veselá, starostlivá žena, ktorá sa rada smiala... rada trávila čas s rodinou, milovala celú svoju veľkú rodinu..., ale viete, že....

Ďakujem Vám za dôstojnú a pokojnú atmosféru pri jej odchode z jej nového domova, kde s ňou mohli byť všetci jej najbližší, ktorých milovala... Cítila sa bezpečne. Chcela by som v jej mene poďakovať Vám všetkým za Vašu láskavú prácu, ktorej dávate celé srdce, a prajem Vám veľa síl, aby ste naďalej mohli rozdávať lásku, pokoj a čas ľuďom v ich „novom domove“. S úctou Ľudmila P.

Ak by sa dávali MEDAILY

List, ktorý mi prišiel v piatok 25. októbra 2019 na stôl, nepatril do kategórie tých pracovných listov, ktoré denne prichádzajú. Už obálka napovedala, že je výnimočný – napísaný vlastnou rukou úhľadným písmom. Otvorila som ho a naozaj, list napísala manželka, ktorej u nás v hospici pred necelým mesiacom zomrel milovaný manžel...

Nedá mi, aby som sa s jeho obsahom s Vami nepodelila:

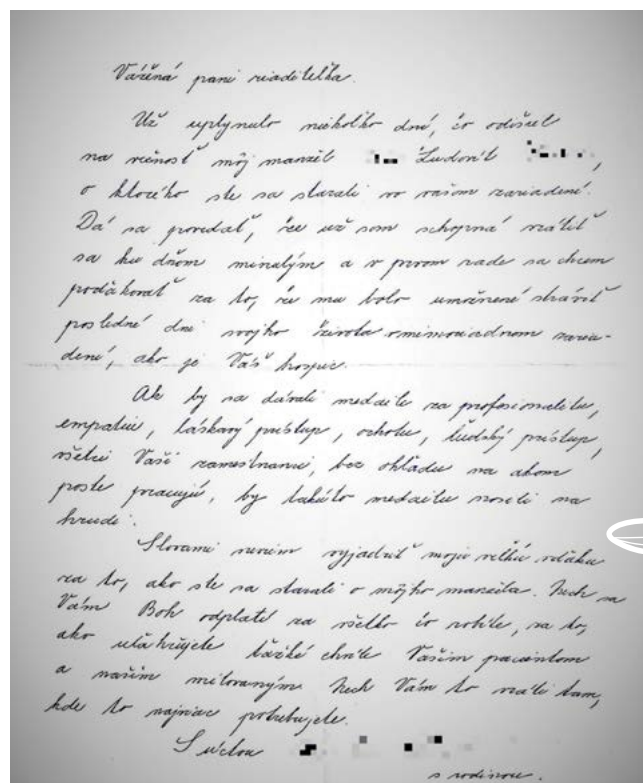
Vážená pani riaditeľka.

Už uplynulo niekoľko dní, čo odišiel na večnosť môj manžel JUDr. Ľudovít ____, o ktorého ste sa starali vo vašom zariadení. Dá sa povedať, že už som schopná vrátiť sa k dňom minulým a v prvom rade sa chcem poďakovať za to, že mu bolo umožnené stráviť posledné dni svojho života v mimoriadnom zariadení, ako je Váš hospic.

Ak by sa dávali medaily za profesionalitu, empatiu, láskavý prístup, ochotu, ľudský prístup, všetci Vaši zamestnanci, bez ohľadu na akom poste pracujú, by takúto medailu nosili na hrudi.

Slovami neviem vyjadriť moju veľkú vďaku za to, ako ste sa starali o môjho manžela. Nech sa Vám Boh odplatí za všetko, čo robíte, za to, ako uľahčujete ťažké chvíle Vaším pacientom a našim milovaným. Nech Vám to vráti tam, kde to najviac potrebujete.

S úctou Mgr. Eva _____ s rodinou



Netreba ľudí obracať, stačí ich milovať

Sociálna pracovníčka hospicu PhDr. Mária Vasková v nasledujúcich riadkoch opisuje chvíľu rozhovoru s onkologickým pacientom hospicu v konečnom štádiu ochorenia.

Do hospicu bol prijatý 59-ročný muž, onkologický pacient.

*V rámci starostlivosti, sme spolu viedli rozhovory na rôzne témy, aj také, ktoré sa týkajú ľudskej spirituality, večného života, rozdielnosti náboženstiev... Pacient je nepraktizujúci katolík, ako sám povedal, viac ako štyridsať rokov nebol na svätej spovedi. **Pod vplyvom rôznych okolností a vnútorných zranení zanevrel a odmietal Boha vo svojom živote.** Snažila som sa mu rozprávať o Bohu, o jeho láske a добрôte, on mal však na všetko svoje argumenty.*

*Ked' už som odchádzala z jeho izby, povedal, akoby chcel dokončiť rozhovor: „**Ale toľko lásky a pozornosti, čo sa mi dostalo tu v hospici, som nezažil počas celého svojho života. Myslel som si, že nič také v ľuďoch neexistuje.**“*

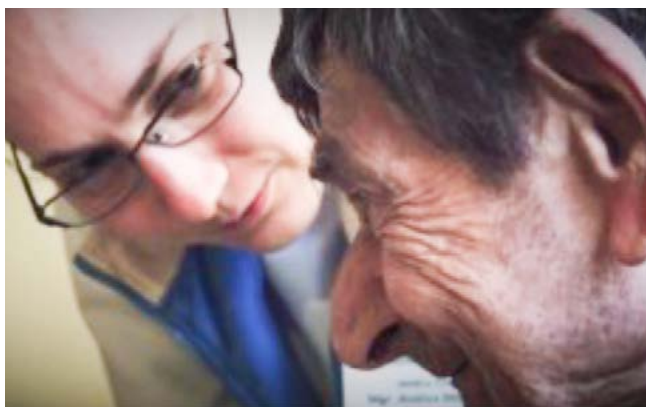
Aká veľká lekcia pre mňa! Nebolo treba rozprávať o Bohu. On už sa zjavil sám, v láskavých skutkoch členov hospicového tímu. V jednoduchosti, skryto, bez okázalosti, teologických úvah a presvedčania. Presne ako v slovách sv. Matky Terezy. „Netreba ľudí obracať, stačí ich milovať.“ Dnes už je spomínaný muž po sviatosti zmierenia a chce prijať aj sviatosť pomazania chorých.

PhDr. Mária Vasková

Pripravený povedať: „Počúvam Rádio Expres“ ;)

Sme preňho VÍLY. :)

Pána Jaroslava, 59-ročného pacienta s onkologickým ochorením v konečnom štádiu, sme do nášho hospicu prijali v polovici marca 2019. Raz ráno sa s nami zdravotná sestra Ester, ktorá končila nočnú službu, podelila o milý zážitok a ja sa oň rada podelím s vami:



Pán Jaroslav nás volá VÍLY, hovorí sestra Ester. Vraj toľko ľudskosti a takú starostlivosť v živote nezažil – a že to už má za sebou toho dost. **Rozhodol sa, že „pre nás“ vyhrá výhru z Rádia Expres – 5 000 € :** To preto pán Jaroslav denne o 15.00 hodine drží v rukách mobil a pozorne ho sleduje, či zazvoní, aby mohol povedať: „Počúvam Rádio Expres.“ Zatiaľ sa nepodarilo. Ale nevzdáva sa, je optimista – hovorí: „Ak sa mi to nepodarí do Veľkej noci, tak pre Vás vyhrám 15 000 € po Veľkej noci 23. apríla.“

Veľmi nás dojalo, ako – svojím vynaliezavým spôsobom – túžil náš pacient prejavovať lásku tým, ktorí mu s láskou slúžia – svojim VÍLAM. ;)

Pán Jaroslav prešiel do večnosti v skorých ranných hodinách 1. júla 2019. Výhru z Rádia Expres „pre nás“ síce nezískal, ale my sa cítime jeho prítomnosťou u nás a živým záujmom veľmi obohatení.



Ešte raz si s nimi zaspievať!..

Sociálnej pracovníčke hospicu – Majke – sa pani Magdaléna zdôverila so svojou túžbou – zaspievať si ešte raz so speváckou skupinou, ktorej bola súčasťou – speváckou skupinou pri zväze Únie žien v Košeci. Vyvinuli sme úsilie na splnenie tejto túžby a v utorok 2. júla 2019 sa hospic ozýval krásnym ľudovým spevom a veselou atmosférou z návštevy zboristov.

Zboristi netajili radosť z toho, že vidia pani Magdalénu usmíatu, a ona sa tiež netajila šťastím z tejto chvíle. Hovorila svojim priateľom zo zboru, že sme tu (v hospici) ako jedna rodina. Toto jej svedectvo nás veľmi dojalo a potešilo. :)

Prešlo sedem dní a pani Magdaléna v pokoji odišla – do domu nebeského Otca – a my veríme, že si tam už schuti spieva svoje obľúbené pesničky.

Vďaka za citlivých členov hospicového tímu, ktorí dokážu načúvať túžbam zomierajúcich... Vďaka ochotným ľuďom, ktorí sú nápomocní pri plnení posledných želaní. VĎAKA.



Ještě naposled vidět SLUNĚČKO

Pozývame Vás nazrieť do atmosféry nášho hospicu aj cez príbeh opísaný očami našej stážistky Lucky, študentky z CARITAS – Vyšší odborná škola sociální z Olomouca (CZ), ktorá si vybrala náš hospic pre svoju dvojmesačnú stáž...

Psal se teprve můj první týden na praxi, když byl do hospice přijat pan Jaroslav. První dny v hospici pro něj byly těžké. Nebylo pro něj snadné si zde zvyknout, a proto se hospicový tým snažil vymyslet, jak mu pobyt na tomto místě co nejvíce zpříjemnit. Když pak projevil přání, že by se chtěl podívat někam ven, připadl mi ten příjemný úkol ho na chvilku vyvézt na zahrádku poblíž hospice. Zrovna byly nádherné barevné a slunečné podzimní dny.

Asi nikdy nezapomenu na ten jeho šťastný výraz, který jsem mohla zahlédnout, když jsem ho přivezla na hospicovou zahrádku. „Jé slunéčko.“ byla jeho první slova a já v tu chvíli viděla, že je opravdu šťastný. Se zájmem si prohlížel každý strom a každou květinu a já mu ze země sebrala pár barevných lístků. Rozhodl se, že si je nechá a památku a tak jsme mu je vzali s sebou do pokoje. Od toho dne jsme byli venku ještě párkrát. Jeden den jsme mu nasbírali do vázy sedmikrásky, které jsem mu pak na jeho přání zalévala, aby mu co nejdéle vydržely. Měl je na svém stolku a připomínaly mu tak chvíle, které mohl strávit venku a přírodu, kterou měl moc rád. Během těchto krátkých podzimních procházek jsme spolu také mluvili o jeho životě a často se mnou sdílel své vzpomínky.

Když jsem po víkendu přijela zpět do hospice, pan Jaroslav už tam nebyl. I přesto, že je hospic místem, kde se

dá odchod pacienta očekávat, v případě pana Jaroslava ho nečekal tak brzy asi nikdo. Právě on byl jeden z těch pacientů, u kterých jsem si říkala, že bude ten, se kterým se tu budu na konci své dvouměsíční praxe loučit.

Nejprve mě mrzelo, že jsem neměla příležitost být v jeho posledních chvílích při něm a rozloučit se s ním, ale když jsem se dozvěděla že odešel smířený s Bohem a v přítomnosti zdejších pracovníků, kteří se u jeho lůžka modlili a byli s ním až do poslední chvíle, lítost ze mě najednou opadla a cítila jsem velkou radost z toho, že v posledních chvílích života nezůstal sám.

Začala jsem zpětně přemýšlet nad chvílemi, které jsme spolu předchozí týden prožili a teprve v tu chvíli mi došlo, jaký význam měly a jak byly vzácné. Jsem vděčná za to, že jsme mohli panu Jaroslavovi poslední dny jeho života alespoň takto zpříjemnit, že se mohl ještě naposledy radovat z krásy teplých podzimních dnů a že mohl ještě naposledy vidět „slunéčko“.

Osobné stretnutie „so smrťou“ v hospici opísala v básni

Pani Zuzane Bridovej zomrel u nás nie jeden človek, ktorý bol v jej živote dôležitý. Po jednej noci stráve nej so svojou blízkou zomierajúcou osobou v našom hospici napísala báseň, v ktorej opísala svoje pocity zo stretnutia so smrťou... Koncom roku 2019 nám ju venovala s vďakou aj spolu so svojou básnickou zbierkou POCITY.

Zuzana Brisudová – Hospic a smrť

Bola som pritom, keď odchádzala duša z tela. Keď letela tam, odkiaľ niet návratu.

Zostalo len telo.

Telo, ktoré ležalo v tom magickom priestore štyroch stien.

Svietil mesiac... padal tieň.

Tieň anjela, čo vznáša sa a odnáša bolesť.

Anjel v bielom.

V tom priestore celom – len on.

Prihovára sa Ti ľudským hlasom:

„Nechajte ju odísť. .. pustite ju. .. už je čas.“

V izbe, s oknom do dvora, spoznala som seba.

V tej izbe som pochopila, čo inde pochopiť sa nedá.

Bola noc a ja som tam sedela s telom, s ktorým lúčila sa duša.

Hospic a smrť.

Smrť, ktorej som sa nebála... ktorú som prijala... bez pátosu... ako fakt.

Zomieranie je intímny akt.

Je ako narodenie... je ako milovanie – nemôže ho vidieť každý.

V tom priestore štyroch stien, svietil mesiac, padal tieň.

Tam som sa spriatelila s ňou... so smrťou.
Viem už o nej veľa – viac, ako som chcela.
Tam, kde živí anjeli rozdávať pokoj, utišujú bolesť,
kde stráca význam všetko svetské.
Tam, kde smrť je usadená v kresle a čaká na svoj čas
– no má milý hlas.
Prívetivo sa Ti prihovára... a sviečka dohára... nechce
sa Ti ožiť... túžiš navždy odísť.
Anjel v náručí Ťa nesie do ticha... a telo... dodýcha.

Recenzie na Facebooku



Fanúšikovia stránky hospicu na Facebooku vyjadrili svoje hodnotenia a recenzie – skúsenosti s hospicom aj v roku 2019: www.facebook.com/pg/hospic/reviews. Vyberáme z nich niektoré:

Pokoj, ústretovosť, milý personál. Mala som u Vás ocina – včera boli 2 roky, čo odišiel na večnosť. Bola som veľmi spokojná s vašou starostlivosťou oňho. Patrí Vám veľké ĎAKUJEM. Sonička M. H., 24. 4. 2019

Mala som u vás otca (október 2009) síce len jednu noc, ale klobúk dole pred personálom. Odišiel dôstojne a zmierený. Ďakujem. Janka Č., 24. 4. 2019

Obetavosť, starostlivosť, ochota, milé slová... vďaka. Vlasta H., 1. 12. 2019

Ďakujem, že nám jemno a pravdivo pripomínate svojou existenciou, na čo sme zabudli... a čo tak veľmi dnes nám všetkým chýba. Ďakujem s hlbokou úctou. Renata R., 3. 11. 2019

Môj otecko k Vám už nestihol prísť, ale už len komunikácia s pani sociálnou pracovníčkou, s pani lekárou bola príjemná. Kiež by nikto nepotreboval starostlivosť, ale keďže Vás naozaj potrebujeme, som veľmi šťastná, že bude mobilný hospic. Je to vzácna pomoc pre rodiny. Nech Vám Pán Boh pomáha. Veľa zdravia celému tímu a všetkým ľuďom želám. Mirka M., 3. 11. 2019

Vo Vašom hospici odišiel na večnosť aj manželov ocko, ktorého sme priviezli v kóme a do posledného výdychu bolo o neho vzorne postarane. Veľká vďaka sestričkám za ich prácu, ktorú robia zo srdca, za ich láskavý a súcitný prístup k pacientom aj pozostalým. Ďakujeme. Mária N., 3. 11. 2019

Vaša človečina je elixír do ubolených duší - pre pacientov i nás rodinných príslušníkov, ktorí sme tam mali našich milovaných... Máte naše srdcia... Všetci... Alena S. M., 11. 8. 2019

Ste najlepšie... Naša rodina si Vás všetkých veľmi váži, za Vašu ľudskosť, prístup ku pacientovi i rodine. Ďakujem, že sme mohli posledné dni stráviť s manželom pri Vás... Ďakujeme. Alena Masarikova, 12. 7. 2019

3.2

Starostlivosť o PRÍBUZNÝCH (pozostalých)

Hospicový tím sa usiluje byť **počas hospitalizácie pacienta** v kontakte s príbuznými. Spolu s nimi sa usiluje zabezpečiť pre pacienta čo najvyššiu kvalitu života posledných dní, vnášať do posledných DNÍ pacienta VIAC ŽIVOTA. Zároveň povzbudzuje členov rodiny, aby v tomto ťažkom období nezaľúdali ani na seba; jednoducho povedané, aby boli aj sami na seba dobrí.

Hospic prostredníctvom psychológa a sociálneho poradcu zostáva v kontakte s rodinou, ktorá v hospici stratila príbuzného a má **problém vysporiadať sa so stratou** a začleniť sa do spoločenského a pracovného života.

Mesiac po úmrtí pacienta hospic posielá príbuzným písomnú **spomienku**, na ktorú mnohí z príbuzných odpíšu a zdieľajú svoje prežívanie v procese smútenia.

Zápisy do KNIHY ŽIVÝCH

Ďalšou z foriem starostlivosti o pozostalých príbuzných našich pacientov sú vzájomné stretnutia „Zápis do knihy živých“, na ktoré prichádzajú príbuzní po uplynutí najintenzívnejšieho času smútenia po úmrtí ich blízkeho človeka. Tu sa môžu znovu stretnúť s hospicovým tímom – zamestnancami i dobrovoľníkmi, ktorí sprevádzali ich príbuzných a pospomínať na svojich blízkych.

V roku 2019 sa takýchto stretnutí uskutočnilo v priestoroch hospicu päť v týchto termínoch: 16. marca, 4. mája, 8. júna, 12. októbra. a 23. novembra.

Každý deň si v hospici pripomíname pacientov, ktorí majú výročie úmrtia. Spomíname na nich, a rovnako aj na ich príbuzných, a spoločne sa za nich modlíme.



Zoznam pacientov zapísaných v **Knihе živých**: www.kniha-zivych.hospictn.sk.



Podporné skupinky pre smútiacich

Podporná skupinka pre smútiacich je tiež jednou z možností, ktorú môžu pozostalí po úmrtí pacientov v hospici využiť (od roku 2015). Je to príležitosť stretnúť sa s ľuďmi, ktorí prežili podobnú stratu ako oni, zveriť sa so svojím smútkom niekomu, kto prežíva podobné pocity. Spravidla prebiehajú v najťažšom období smútenia – od „dušičiek“ po Vianoce.

V roku 2019 podpornú skupinu pre smútiacich viedla Mgr. Monika Lobotková, sociálny pracovník, a Mgr. Diana Horniaková, psychológ v čase od 14. 11. 2019 do 12. 12. 2019. Aj napriek tomu, že každý z účastníkov zažil inú, jedinečnú formu straty, spoločne ich spájala rovnaký žiaľ zo straty svojho milovaného.

Po poslednom stretnutí, vo štvrtok 12. decembra 2019 večer, keď boli dojmy najsilnejšie, si spolu zhodnotili postrehy a myšlienky, ktoré vyplynuli z posledných piatich týždňov:

● Ľudia, ktorí utrpeli stratu svojho milovaného, chcú byť hrdinami a oporou pre všetkých ostatných a svoje pocity a prežívanie si nechávajú pre seba a snažia sa tu byť pre druhých, pričom zabúdajú na svoj vlastný žiaľ a bývajú ním pohltení.

● Pociťujú nepochopenie zo strany blízkych, priateľov a kolegov, pretože zatiaľ čo im sa zmenil celý svet, ten ich plynie v rovnakom tempe ďalej.

● Každý človek, ktorý prežíva žiaľ, ho prežíva individuálne. Zatiaľ čo niektorí potrebujú od svojich blízkych priestor na to, aby mohli o svojom milovanom rozprávať, spomínať na neho a rozprávať o svojich pocitoch, iní zase chcú ísť so svojimi priateľmi na kávu a rozprávať sa o bežných veciach, potrebujú mať pocit, že svet sa točí ďalej a oni sú jeho súčasťou.

● Ako dlho trvá smútenie? Týždeň, mesiac, polroka, rok, dva roky? Pozná niekto odpoveď? Účastníci skupinky sa nám zverili so svojím pocitom, že niekedy im okolie dáva najavo, že ak smútenie trvá viac ako rok, je to už „príliš dlho“.

Sme nesmierne radi, že účastníci vnímali podpornú skupinu ako prínosnú, o čom svedčí aj ich spätná väzba. Na otázku: „Čo vás najviac povzbudilo počas stretnutí?“ odpovedali, že najviac povzbudzujúca bolo pre nich pochopenie, súdržnosť, možnosť zdieľania rovnakého príbehu.

„Najviac ma povzbudilo spoločné zdieľanie príbehov a ubezpečenie, že žiaľ prežívame všetci odlišne, že je to v poriadku, nech to cítime akokoľvek. Často som si

vyčítala, že už po tých troch rokoch to nie je ani tak o smútku, ako o hneve, že som zabudla, že málo spomínam. Ale vďaka skupinke som pochopila, že je to proste proces, ktorý sa mení, a nie je to o zabudnutí, ale o prijatí celej situácie... Že je to proste život... Stretneme sa v nebi...”

3.3

Interdisciplinárny hospicový TÍM

„Bez ľudí sa hospic robiť nedá. A nie bez akýchkoľvek ľudí. Tí ľudia naozaj musia mať srdce,” hovorí MUDr. Marie Svatošová.

Napĺňanie poslania hospicu zabezpečuje interdisciplinárny hospicový tím (ďalej len „hospicový tím“, príp. „tím“), tvorený v prvom rade zo **zamestnancov a dobrovoľníkov hospicu**.

Hospicový tím **je tvorený z viacerých profesií**, ktoré svojím spolupôsobením dokážu komplexne posúdiť a efektívne intervenovať v prospech pacienta i jeho blízkych. V roku 2019 bol tím tvorený **sčasti z civilných pracovníkov a sčasti z rehoľných sestier** z dvoch rehoľí – z Kongregácie Milosrdných sestier sv. Vincenta – satmárok (päť sestier) a z rehole Sestier služobníc Nepoškvrnenej Panny Márie (jedna sestra). Aj rok 2019 bol sprevádzaný získavaním nových kvalitných členov tímu.



Členmi tímu sú: lekári, zdravotné sestry, ošetrovatelia, klinický psychológ, psychológ, sociálny pracovník-poradca, duchovný, riaditeľ, manažér kvality, ekonomický pracovník a správca budovy, koordinátor fundraisingu a fundraiseri, upratovačky, informatorky, koordinátor dobrovoľníkov, dobrovoľníci a v určitom slova zmysle aj rodina a pacient sám.

Špeciálnym členom tímu sú aj darcovia, sponzori – bez ich finančnej a materiálnej pomoci by hospic nebol schopný naplňať plniť svoje vznešené poslanie.

Celému hospicovému tímu patrí veľká vďaka a úcta.



Zamestnanci

Hospic starostlivo vyberá zamestnancov. Aj tí, ktorí boli prijímaní v roku 2019 pred nástupom absolvovali povinnú týždennú stáž pri lôžku pacienta, na základe ktorej sa rozhodlo o prijatí či neprijatí do zamestnania. Po prijatí (sestry, ošetrovatelia) pracovali celý mesiac v sprievode zamestnanca, ktorý nového člena tímu zaučal do postupov, ktoré hospic pri starostlivosti o pacientov dodržiava.

Záleží nám na tom, aby starostlivosť pacientom poskytovali ľudia po odbornej i ľudskej stránke na vysokej úrovni.

K 31. 12. 2019 tvorilo tím **67 zamestnancov** na plný i čiastočný pracovný pomer, dohodu o pracovnej činnosti a živnosť, čo predstavuje **41,32 úväzkov**.



Stretnutia tímu

Každý utorok popoludní sa v hospici konajú **stretnutia celého interdisciplinárneho hospicového tímu**, ktorých sa zúčastňuje zástupca každej profesie, ktorá sa podieľa na poskytovaní hospicovej starostlivosti. Každá z profesií sa zameriava na zvládnutie

spoločného cieľa so svojimi vlastnými špecifickými intervenciami. Dochádza tu k vzájomnému prelínaniu hraníc profesií.

Blahoželania

Vážime si každého jedného člena tímu na akejkoľvek pozícii. Všetci spolupôsobia a ani bez jedného by hospic nebol tím, čím dnes je. **Prejavom úcty** hospicu k jednotlivému členovi tímu ako k jedinečnej osobnosti sú i blahoželania. Tím sa stretá a praje blaho, Božie požehnanie každému členovi tímu **v deň jeho menín i narodenín**. Možno by sa zdalo, že to do práce nepatrí, že takéto momenty patria do kruhu rodiny, ale práve po tom túžime – aby sme v hospici budovali prostredie čo najväčšmi dýchajúce domovom.



Dobrovoľníci

Dobrovoľníci hospicu sú neodmysliteľnými členmi hospicového tímu. Aj vďaka ich obetavej práci je kvalita poskytovanej starostlivosti veľmi dobrá. K 31. 12. 2019 má hospic **54 dobrovoľníkov**.

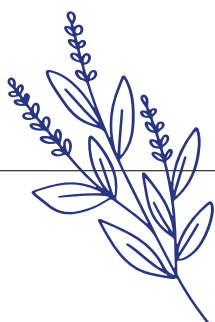
V priebehu roku bolo zaškolených 12 nových dobrovoľníkov a 10 dobrovoľníkov svoju službu ukončilo.

Dobrovoľníci,
vy ste tvorivými umelcami
milosrdcenstva: svojimi rukami,
svojimi očami, svojím načúvaním,
svojou blízkosťou a svojím pohladením
vyjadrujete jednu z najkrajších
**TÚŽOB SRDCA človeka;
túžbu dovoliť trpiacemu,
aby sa CÍTIL MILOVANÝ.**
V rôznych podmienkach potrieb
a núdze toľkých ľudí je vaša
prítomnosť NATIAHNUTOU RUKOU
KRISTA, ktorý sa dotýka
VŠETKÝCH.

pápež František, 3. septembra 2016

V roku 2019 dobrovoľníci **odpracovali spolu 8 148 dobrovoľníckych hodín** v týchto činnostiach:

- sprevádzanie a spoločnosť pacientom;
- modlitba, rozhovor, doprovod na svätú omšu, holenie pacientov, fyzioterapia;
- duchovná služba;
- nákupy pre pacientov;
- masáže;
- žehlenie a oprava bielizne;
- donáška minerálnej vody kyselky;
- pomoc pri lôžku – zdravotné sestry;
- starostlivosť o kvety, záhradu, dvor;
- upratovanie priestorov;
- služby informátora hospicu;
- fundraisingové aktivity a propagácia;
- IT servis;
- riadiaca činnosť, koordinácia dobrovoľníkov a študentov;
- servis služobného auta;
- administratívne práce.



Činnosť dobrovoľníkov koordinuje sestra M. Eva – PhDr. Mária Litviaková – v spolupráci s Mgr. Dianou Horniakovou, psychologičkou hospicu.

Z vďačnosti za ich službu sa uskutočnil dňa **12. júna 2019 spoločný výlet dobrovoľníkov a zamestnancov hospicu do Poľska**. V historickom meste Krakow si hospicoví pútnici prezreli hrad Wawel a zavítali aj do rodiska sv. Jána Pavla II., do Wadowic.

Raz za tri mesiace hospic organizuje pre dobrovoľníkov, predovšetkým tých, ktorí vykonávajú návštevnú činnosť pacientov, supervízne stretnutia a raz v mesiaci sa dobrovoľníci stretávajú a vzdelávajú.

Ešte raz navštíviť svoju rodnú dedinku

Poznáme výrok sv. Matky Terezy: „Spočiatku som si myslela, že je potrebné obracať ľudí na vieru. Dnes viem, že mojou úlohou je ich milovať.“ My s ňou úplne súhlasíme. Pozývame vás začítať sa do príbehu pána Jozefa, ktorého láska a pozornosť, ktorú u nás cítil, priviedla v posledných dňoch života k zmiereniu sa s Bohom. Príbeh opísala jedna z našich hospicových lekároch:

Keď sme prijali pána Jozefa do hospicu, bol imobilný. Jeho nádorové ochorenie bolo v terminálnom štádiu s predpokladanou prognózou pár týždňov až mesiacov. I keď sa to stáva zriedka, pán Jozef sa počas pobytu v hospici opäť postavil na vlastné nohy a vďaka dobre nastavenej liečbe nemal bolesti. Chvíľu sme uvažovali, či nie je vhodné prepustiť ho, aby mohol žiť svoj život ako doposiaľ, niekde na ubytovni. Pán Jozef však nemal dobré sociálne zázemie. Bol sám, mal hlboko do peňaženky a blízko k cigaretám a alkoholu. Báli sme sa, že by sa dostal na ulicu a nemal by možnosť pravidelne užívať lieky.

*Pýtali sme sa na jeho prianie. Povedal, že by si **prial znovu sa vrátiť do svojej dedinky**. Navštíviť krčmu, postretat starých známych... V hospici mu nebolo zle, no cítil sa izolovaný od toho „jeho sveta“. A tak sa celý interdisciplinárny tím zamýšľal nad tým, čo môžeme pre pána Jozefa urobiť, aby bol v hospici spokojný.*

*Náša sociálna pracovníčka úspešne pracovala na vybavení jeho dôchodku. Náš technický pracovník mu namontoval slnečník na terasu. Kupovali sme mu jogurty a sladkosti, ktoré mal tak rád. Ale čo s jeho túžbou po rodnej dedinke? Samého by sme si ho tam pustiť netrúfli, ale **keby šiel niekto s ním... Ale kto?** A tak sme hľadali dobrovoľníka, ktorý by mal „rovnakú krvnú skupinu“ ako on. No a našli sme. Po prvej vychádzke pán Jozef vyzeral skutočne nadšený. Hovoril: „Ten Martin, to je ale dobrý chalanisko.“ Nevieme, kde všade spolu boli, ani o čom sa zhovárali. Na výlete boli spolu párkrát.*

Vždy, keď preňho náš dobrovoľník Martin prišiel, **pánovi Jozefovi žiarili oči od radosti**. Vyzliekol si svoj župan, ktorý nosil stále, nahodil sa a išli.

Z jednej takej vychádzky sa pán Jozef vrátil s dreveným ružencom na krku, ktorý potom stále nosil. Po relatívne dlhom období, čo bol pán Jozef v hospici, sme chvíľku dokonca zapochybovali o pravosti jeho diagnózy, až kým sa jeho stav zrazu nezačal zhoršovať. Hoci celú dobu, čo bol pán Jozef v hospici, nechcel kňaza ani vidieť, tesne pred odchodom do večnosti sa predsa len rozhodol zmieriť s Bohom. O pár dní neskôr zomrel. Náš hospicový kňaz poznamenal. „Darmo som za ním toľkokrát chodil, vždy ma odmietol; .. ale ten chalanisko, ;) on ho musel obrátiť v krčme.“

Sme vďační za všetkých dobrovoľníkov, ktorí sa obetujú v službe našim zomierajúcim pacientom. Mnohí majú špecifické poslanie. Sú plnohodnotnými a nenahraditeľnými členmi nášho hospicového tímu. Ďakujeme.

Stážisti v hospici

Náš hospic je otvorený aj pre stážistov – ľudí, ktorí sa túžia z času na čas zapojiť do pomoci chorým. Stážisti vykonávajú svoju službu pod vedením odborného personálu hospicu.



Lucka – stážistka z Olomouca: „Človek by nemel umírat sám“

Pozývame vás začítať sa do svedectva Lucky, študentky z CARITAS – Vyšší odborná škola sociální z Olomouca (CZ), ktorá si vybrala náš hospic pre svoju dvojmesačnú stáž:

Už je to viac než dva mesiace, čo jsem seděla ve vlaku směr Trenčín. Tehdy jsem zrovna odjížděla na svoji dvouměsíční stáž do Hospice Milosrdných sester. Byla jsem plná očekávání, ale také jsem měla obavy. Přece jen, ještě jsem nikdy tak dlouho v nějakém zařízení nebyla. Neměla jsem vůbec představu, co mě tam, jen kousek za hranicemi naší země, může čekat. Samozřejmě



mě, že mě i provázely obavy. „Co když se mi tam nebude líbit?“, „Co když já samotná nezapůsobím na pracovníky hospice dobře?“, to byly otázky, které mě často vyvstávaly na mysl. Ale někde uvnitř mě, i přes všechny obavy a strach z neznáma mi něco říkalo: „Neboj se, jedeš na to správné místo. Neměj sebemenší obavy.“ Jela jsem tam s velkou touhou v srdci, strávit opět nějaký čas v hospicovém prostředí a s lidmi, kteří už se nacházejí na konci své pozemské cesty. Již nějakou chvíli před tím jsem znala toto své poslání a touhu, kterou mi Bůh na jedné z mých předchozích stáží vložil do mého srdce, a moc jsem si přála, aby mě nastávající stáž toto mé poslání ještě více potvrdila.

Jen pár hodin po tom jsem stála již před budovou hospice, nesměle jsem zazvonila na zvonek a poté vstoupila dovnitř. „Vítejte“, to byla první slova, která jsem slyšela. Rozhlédla jsem se okolo sebe a všechen strach a obavy ze mě náraz opadly. „Cítte se u nás jako doma“, byl nápis, který mě zaujal na stěně v prvním patře. A ano, to prostředí na mě skutečně působilo jako domov, opravdový domov. A také že se jím pro mě brzy na dva měsíce mého života stal. Hospic Milosrdných sester pro mě byl mnohem více než místem, kde jsem měla vykonávat svou stáž. Byl pro mě prostředím, ve kterém jsem po celou dobu zažívala přijetí, lásku a Boží přítomnost. Byl pro mě místem, na kterém jsem se potkala se spoustou lidí, kteří mě inspirovali a změnili můj pohled na život. Místem, kde jsem se potkala s lidmi, které budu nosit ještě dlouho ve svém srdci.

Víte, já měla ze smrti velkou část mého života strach. Byla v naší rodině velké tabu, o kterém se mluvílo pouze velmi okrajově. Kdyby mi někdo před pár lety řekl,



že své poslání objevím právě v práci s umírajícími, asi bych mu tehdy neuvěřila. Nemyslela jsem si, že bych to mohla zvládnout. Důvodem ale bylo to, že mé představy o smrti byly vždy hodně zkreslené. Umírání jsem si představovala jako něco dramatického, děsivého, na co se nedá ani pohlížet. Zнала jsem ho jen z různých filmů, a tak jsem pochopitelně měla představy, které se moc neslučovaly s realitou.

Právě díky tomu, že se mohla seznámit s hospicovou péčí, a také hodně díky této stáži, jsem si nakonec uvědomila, že na celém tom umírání je cosi krásného, ať už to zní jakkoli bláznivě. Když člověk působí nějakou dobu v hospici, mění to jeho samotného. Vždyť je přeci tak vzácné setkávat se s lidmi, kteří už jsou skutečně na konci své pozemské poutě. Jejich život zde na zemi končí, ale jak věříme, pokračuje dál. A věřte mi, že není nic krásnějšího, než okamžik, kdy s Vámi některý z pacientů sdílí poslední minuty jeho života a dovolí Vám, abyste s ním zůstali až do chvíle kdy naposledy vydechne. To jsou chvíle, které jsou pro mě něčím neskutečně silným a vzácným.

Díky všem těmto situacím a zkušenostem jsem si uvědomila jednu zásadní věc. Když se narodí nový člověk, má plnou pozornost všech lidí, kteří se nachází okolo něj. Všichni se z něho radují. Když však člověk umírá, často se od něj i jeho nejbližší distancují, protože mají strach. Mají strach svého milovaného vidět v jeho posledních chvílích. Proto mnohdy naši milovaní umírají za nemoci plnou, osamocení, s touhou v srdci, kterou neumí a již nemohou vyslovit: s touhou, aby tento poslední okamžik jejich života prožíval někdo s nimi. Člověk by neměl umírat sám, tedy pokud si to výslovně nepřeje.

Celý ten čas, který jsem strávila v Hospici Milosrdných sester, byl pro mě časem plným radosti. Díky tomu, jak skvělý tým lidí tu pracuje a díky jejich otevřenosti jsem tu zažila opravdové přijetí. Na dva měsíce mi bylo umožněno stát se skutečnou součástí týmu. A já jsem všem pracovníkům, které jsem zde potkala, velmi vděčná za jejich přijetí. Zažila jsem tu opravdu hodně silných momentů, možná trochu smutných, ale zároveň neobyčejných a radostných. A jsem Bohu nesmírně vděčná, že mě poslal právě sem.

Študenti v hospici

Hospic vníma potrebu kvalitnej praktickej prípravy budúcich pracovníkov v zdravotníctve. Aj preto uvažoval na nový akademický (školský) rok 2019/2020 zmluvy o výkone odbornej praxe v hospici s dvoma školami:

Fakulta zdravotníctva Trenčianskej univerzity A. Dubčeka

- akreditovaný študijný program: Ošetrovatel'stvo – študenti 1., 2. a 3. ročníka denného štúdia;

Stredná zdravotnícka škola Celestíny Šimurkovej v Trenčíne

- zdravotnícky asistent – žiaci 4. ročníka – denná forma štúdia;
- masér – žiaci 4. ročníka – denná forma štúdia.

Na základe týchto zmlúv do hospicu prichádzajú počas školského roka študenti, ktorí prax vykonávajú pod dozorom určených mentoriek.

Raz v roku prichádza do hospicu na jednodňovú prax Doc. PhDr. Patrícia Dobríková, PhD. et PhD., so svojimi študentmi z **Trnavskej univerzity**. V roku 2019 sme prijali na prax z tejto univerzity študentov z **odboru psychológie**. Príležitostne prichádzajú na odbornú exkurziu aj žiaci z **iných stredných zdravotníckych škôl**.

Návšteva študentov psychológie Trnavskej univerzity

November 2019 bol v našom hospici výnimočný i tým, že ho s nami prežívali **študenti Trnavskej univerzity, odbor psychológie**, so svojou profesorkou a našou klinickou psychologičkou prof. PhDr. Patriáciou Dobríkovou, PhD. et PhD.

Študenti **boli účastní veľkej porady celého hospicového tímu**, ktorú mávame raz za týždeň a prechádzame pri nej každého jedného pacienta z pohľadu lekárk, zdravotnej sestry, ošetrovateľov, klinickej psychologičky, sociálnej pracovníčky, duchovného. Pozeráme sa na pacienta ako na jedinečnú bytosť s individuálnymi potrebami, na jeho väzby k rodine, na jeho rodinu.

Náš hospic zostáva otvorený aj takýmto a podobným návštevám študentov aj kvôli tomu, aby videli v praxi hospicovú starostlivosť, o ktorej sa v škole učia.

Aby dobré vzťahy
zostali dobrými,
treba ich udržiavať, budovať;
inak upadnú.

Kristína: Bola som plná obáv, ale aj zvedavosti

Študentka denného magisterského štúdia psychológie na Trnavskej univerzite Kristína opísala svoje pocity z novembrovej praxe v hospici:

Návšteva hospicu bola pre mňa osobnou skúsenosťou prvýkrát v živote. Bola som plná obáv, ale naopak, aj zvedavosti z toho, čo zažijem, s čím sa stretnem.

Hospic Milosrdných sestier v Trenčíne je veľmi pekne a efektívne zariadený. Všade je dostatok priestoru, svetla, jasné farby, nový nábytok. Stretávate sa s personálom, ktorý Vás napriek množstvu práce pozdraví s úsmevom.

Najväčší osobný zážitok pripisujem možnosti zúčastniť sa porady zamestnancov. Tejto porady sa zúčastnili všetci zamestnanci zariadenia, čiže išlo naozaj o multiodborové zasadnutie. Celkový priebeh porady viedla prof. PhDr. Mgr. Patrícia Dobříková, PhD. et PhD. Keďže hospic pristupuje k potrebám ľudí so zreteľom na biologickú, psychologickú, sociálnu, spirituálnu stránku, k stavu pacienta sa nevyjadroval len jeden zodpovedajúci zamestnanec, ale k jednotlivým stránkam pacienta sa vyjadrovali jednotliví odborníci v danej oblasti. Týmto spôsobom sa informácie o pacientovi dozvedajú aj ostatní zamestnanci a tým pádom získavajú celkový prehľad o danom človeku. Takémuto prístupu dávam úplný obdiv, pretože sme sa cítili ako na ukážkovej porade zamestnancov, kde všetko funguje, ako má.



V hospici neexistovala žiadna hierarchia medzi zamestnancami. Z celého kolektívu bolo cítiť súdržnosť, jednotu, pokoru. Takto by to malo fungovať na každom pracovisku. Dôležitý je tímový duch a tu ho bolo jednoznačne vidieť.

Obzvlášť by som chcela spomenúť pána doktora, ktorý od prvého momentu stretnutia s nami viedol uvoľnenú, priateľskú atmosféru, ktorá vyčarila úsmev na tvári nielen zamestnancom, ale aj nám, „nič netušiacim študentom“.

Taktiež pani psychologička bola veľmi ochotná a našla si dostatok času na to, aby zodpovedala na všetky naše otázky.

Práca so zomierajúcimi je obzvlášť náročná a nie pre každého, preto by som chcela oceniť a poďakovať týmto ľuďom, že pristupujú ku každému pacientovi s rovnakou dávkou lásky a úcty.

Monika: Moja psychologická prax ovplyvnila moje ďalšie smerovanie

Monika, študentka 3. ročníka v bakalárskom stupni štúdia odboru psychológie na Univerzite sv. Cyrila a Metoda v Trnave, v závere svojej praxe v roku 2019 napísala do kroniky hospicu:

Psychológia je veda o duši, o ľudskom prežívaní a správaní. Poznať duševný život človeka je veľmi ťažké. Vyžaduje si to nielen znalosti z odboru psychológie, ale aj vysokú dávku empatie, citlivosti a otvorené srdce. Naučiť sa byť dobrým psychológom nie je spojené len s plnou hlavou teoretických poznatkov, ale aj s tým, že som tu reálne pre toho klienta a pomáham mu v problémoch. Najviac som to pochopila práve v Hospici. Často-krát chcem ku klientovi a jeho problému pristupovať diagnosticky, no otvorené srdce a dlhší pohľad do očí vie niekedy priniesť cennejšie informácie. Hoci je moja psychologická prax na konci, som si istá, že už teraz ovplyvnila moje ďalšie smerovanie. Zo srdca ďakujem celému kolektívu Hospicu, ktorého pozitivita, ochota a radosť zo starostlivosti a pacientov mi boli neustálym príkladom.

Horiet' a nevyhoriet'...

Členovia hospicového tímu sú ľuďmi so zapáleným srdcom pre službu zomierajúcim. Hospic sa usiluje, aby roznechoval v ich srdciach plameň povolania, oduševnenia tak, aby horeli a nevyhoreli. V rámci prevencie vyhorenia hospic umožňuje členom tímu permanentné vzdelávanie, supervízie, načerpanie duchovnej sily počas duchovných obnov a adorácie, organizuje teambuildingové stretnutia, výlet a iné.

Významnou prevenciou je práca na budovaní takého ovzdušia v hospici, v ktorom cítiť pokoj domova, v ktorom má miesto i radosť i žiaľ a každý člen tímu tu môže zacítiť, že je jeho dôležitou súčasťou.



Supervízie pre zamestnancov a dobrovoľníkov

Cieľom supervíznych stretnutí v hospici je poskytnutie podpory členom tímu, vypočutie a objasnenie situácií, ktoré zažili v uplynulom období vo vzťahoch k pacientom, ich rodinám, ostatným členom tímu, ich konzultácia, pomoc pri ich kvalifikovanom, ľudskom zvládaní.

Supervízie pre dobrovoľníkov, zvlášť tých, ktorí vykonávajú návštevnú službu pacientov, viedla aj v roku 2019 raz za tri mesiace koordinátorka dobrovoľníkov sestra M. Eva – PhDr. Mária Litviaková v spolupráci s Mgr. Dianou Horniakovou, psychologičkou hospicu. Okrem supervízií organizovali pre dobrovoľníkov mesačné vzdelávacie stretnutia.

V priebehu roku 2019 prebiehali pravidelné **mesačné supervízne stretnutia aj pre zamestnancov** hospicu. Jedno pre všetkých členov tímu a druhé pre manažment hospicu. Supervízie pre zamestnancov vedie Doc. PhDr. Patrícia Dobríková, PhD. et PhD., klinická psychologička hospicu.

Supervízne stretnutia sú významným nástrojom prevencie vyhorenia členov tímu.

Medzi podnetom a reakciou
je priestor, ktorý nám dáva slobodu
a moc zvoliť si, ako zareagujeme.
V tejto voľbe sa ukrýva kľúč
k nášmu rastu a slobode.

V. E. Frankl

Permanentné vzdelávanie tímu

V priebehu roku 2019 hospic umožnil členom tímu pokračovať v permanentnom vzdelávaní.

Od konfliktov ku spolupráci

Počas seminárov s názvom „Od konfliktov ku spolupráci“ mali možnosť členovia tímu vniknúť do techniky **nenásilnej (rešpektujúcej) komunikácie** vychádzajúcej z M. Rosenberga. Semináre sa konali v priestoroch hospicu v mesiacoch január, marec a máj 2019. Pani lektorka Mgr. Eva Račková, PhD., ACC, nás postupne vovádzala do techniky nenásilnej (rešpektujúcej) komunikácie, ktorá je založená na komunikačných zručnostiach, ktoré umožňujú vcítiť sa do druhého, pochopiť jeho postoje, zmýšľanie a pomáhajú vytvárať atmosféru porozumenia a jasných vzťahov.

Cieľom seminárov bolo získať zručnosti v týchto oblastiach – Ako dať vhodne spätnú väzbu? Ako prijať kritiku a nebrať ju osobne? Ako upozorniť na nevhodné správanie? Ako predchádzať „vyhroteniu“ situácie?

Do bežného života, v ktorom nechýbajú ani situácie, ktoré by mohli (ale nemusia) viesť ku konfliktom, sme si z obohacujúceho seminára okrem iného odniesli aj štyri užitočné symbolické slová: **pozorujem | cítim | potrebujem | prosím si.**

Interné semináre

V hospici sa v septembri a novembri 2019 konali aj ďalšie dva miestne akreditované odborné semináre ako aktivity sústavného vzdelávania **pre sestry** hospicu.



Dňa 27. novembra 2019 sme privítali v hospici vzácnu ženu na poli hospicovej starostlivosti – pani Janu Sieberovú, ktorá má bohaté skúsenosti zo zakladania a prevádzkovania mobilného hospicu DUHA. O svoje skúsenosti obohatila manažment hospicu a taktiež v popoludňajšom bloku nadchla hospicový tím.

Tak ako sme sa pri zakladaní nášho lôžkového hospicu v roku 2005 inšpirovali Hospicom Anežky České v Červenom Kostelci, ktorý založila MUDr. Marie Svatošová, tak sa teraz pri úvahách o rozširovaní licencie o mobilný hospic inšpirujeme hospicom, ktorý založilo krstné dieťa MUDr. Marie Svatošovej – zdravotná sestra Jana Sieberová.

Členovia tímu mali možnosť v priebehu roku 2019 zúčastniť sa v rámci zvyšovania odbornosti aj **národných a medzinárodných konferencií** s témou paliatívnej a hospicovej starostlivosti.



Duchovné obnovy a adorácie

Práca tímu v hospici je náročná. K tomu, aby členovia tímu mali „z čoho dávať“, prispievajú aj **duchovné obnovy v hospici**. V roku 2019 sa v hospici konali štyri jednoduché duchovné obnovy, ktoré viedli: redemptorista František Romaňák, kapucín Róbert Žilka, premonštrát Bohuslav Šprlák a prof. Patricia Dobříková.

Každý člen tímu má príležitosť na prvú stredu v mesiaci polhodinu **adorovať** pred vyloženou Sviatosťou Oltárnou. Sú to vzácne chvíle, keď necháme na seba ticho spočívať milujúci pohľad Boha; veď len ak sa sami cítime milovaní, môžeme autenticky prinášať lásku tým, ku ktorým sme posielaní.

Veľkým darom, ktorý nám v roku 2019 bol darovaný, je prítomnosť duchovného otca ThDr. Stanislava

va Duláka, PhD., v hospici. Pre členov tímu slúžiava v hospici ráno **sväté omše** a v poobedňajších a večerných hodinách ochotne poskytuje duchovnú službu i pacientom hospicu.

V dňoch 4. – 7. 4. 2019 sa dve členky hospicového tímu zúčastnili duchovnej obnovy pre zdravotníkov. **Duchovné cvičenia zdravotníkov**, ktoré sa konali v **Exercičnom dome sv. Ignáca v Prešove**, viedli: MUDr. Marie Svatošová, p. Jana Sieberová a vdp. Pavel Rousek, hospicový kaplán.

Téma: Byť Duchu Svätému naplno k dispozícii

Zahraničné stáže

V roku 2019 mali členovia tímu hospicu možnosť absolvovať týždennú stáž v **zahraničnom Hospici sv. Zdislavy v Liberci**.

Teambuildingové výlety

Vyžaduje si to dobré vzťahy medzi jednotlivými členmi hospicového tímu zloženého i zo zamestnancov, i z dobrovoľníkov, aby spolu dokázali vytvárať v hospici ovzdušie DOMOVA, v ktorom bude každý zomierajúci čo najmenej trpieť a zažije prijatie a láskavú starostlivosť. A aby dobré vzťahy dobrými zostali, treba ich udržiavať, budovať; inak upadnú.

V tomto duchu sa dňa **13. júna 2019** zamestnanci i dobrovoľníci zúčastnili na **spoločnom výlete** v Poľsku – v historickom meste Krakow, na hrade Wawel a zavítali aj do rodiska sv. Jána Pavla II., do Wadowic.



V lete 2019 sa zamestnanci stretli v **Petrovej vinici**. :) Bol to nádherne strávený spoločný čas vo vinici nášho ošetrovateľa Petra. Vďaka za krásne rodinné vzťahy medzi členmi hospicového tímu.



Deň v Kúpeľoch Nimnica

Kúpele Nimnica, a. s., aj v roku 2019 darovali zamestnancom hospicu slúžiacim pri lôžku chorých vynaliezavý benefit – **Deň v kúpeľoch**.

Pobyt v krásnom prostredí Kúpeľov Nimnica, absolvovanie procedúr i pozvanie na chutný obed priniesol jednotlivým členom tímu príjemné osvieženie nielen na tele, ale i na duchu. Bola radosť pozrieť sa do spokojnej a rozžiarenej tváre tých, ktorí sa z Dňa v kúpeľoch vrátili.

Tento benefit je dôkazom toho, že sa spokojní pozostali príbuzní našich pacientov usilujú revanšovať podľa svojich možností.



Teambuildingové stretnutie: zaslúžite si nosiť na hrudi medailu

So vzťahmi je to ako s OHNISKOM. Človek sa pri OHNÍKU cíti teplo, príjemne – pokiaľ naň prikladá polienka a UDRŽIAVA ho. Ak však polienka prestane prikladať, čo ako príjemný ohník by to bol, VYHASNE



a zostane iba tma a chlad. A spomienky. Ak sa vzťahy nebudujú, smerujú k vyhasnutiu – tak ako ohník.

Každoročný teambuildingový večer – vždy je niečím výnimočný a vždy sme si po ňom bližší. Tohtoročný teambuildingový večer, na ktorom boli spolu zamestnanci hospicu i členovia Rady hospicu, sa konal **29. októbra 2019** v Trenčíne.



V úvode riaditeľka vyjadrila hlbokú srdečnú úctu voči každému jednému z členov tímu a taktiež radosť z toho, že slúžia s láskou a úsmevom... lebo to **LÁSKA** robí z hospicových múrov **DOMOV** pre tých, ktorých nám Pán vo svojej láskyplnej starostlivosti zveril, aby im cez nás v ovzduší domova dal pocítiť, že sú vo svojej jedinečnosti milovaní a neopustení v trápení.

Riaditeľka členom tímu prečítala kúsok z listu, ktorý jej prišiel tesne pred konaním teambuildingu od pani Mgr. Evy, manželky pána JUDr. Ľudovíta, ktorý bol naším pacientom a odprevadili sme ho do večnosti 30. 9. tohto roku, bol u nás 74 dní. Pani manželka píše: „...v prvom rade sa chcem poďakovať za to, že mu bolo umožnené stráviť posledné dni svojho života v mimoriadnom zariadení, ako je Váš hospic. Ak by sa dávali medaily za profesionalitu, empatiu, láskavý prístup, ochotu, ľudský prístup, všetci Vaši zamestnanci, bez ohľadu na akom poste pracujú, by takúto medailu nosili na hrudi. Slovom neviem vyjadriť moju veľkú vďaku za to, ako ste sa starali o môjho manžela. Nech Vám Boh odplatí za všetko, čo robíte...“

Sú to úprimné slová ženy, ktorá cíti bolesť zo smrti svojho manžela, ale túžila ešte vyjadriť tieto nádherné slová tým, voči ktorým cíti obrovskú vďaku. Riaditeľka konštatovala: „Áno, tá vnímavá a múdra žena má pravdu: bez ohľadu na akej pozícii slúžite, zaslúžite si nosiť na hrudi medailu. Rada Vám dnes odovzdám okrem týchto slov vďaky, ktoré symbolizujú to ako Vás vidia tí, ktorým s láskou slúžite, aj **darček**, ktorý sme si navzájom pripravili – list, v ktorom si budete môcť prečítať to, ako Vás vidia Vaši kolegovia, čo sa im na Vás

páči, čo na Vás majú radi a čo by im chýbalo, keby Vás tu nebolo. A rada Vám odovzdám i ,symbolickú medailu, v podobe **klúčeny**, ktorá nech nám pripomína, čo vidno v Božích očiach, keď na nás pozerá: „Si drahý/á mojim očiam, vzácny/a a ja Ťa milujem.“ Môžeme si vždy, keď odomykáme a otvárame dvere do domu, hospicu či izby, očami srdca v sekunde pozrieť do tých Božích očí, ako sa na nás pozerá, pozerá so zalúbením, s láskou. Ten okamih prijatia Božieho pohľadu do svojho srdca je hlbokou láskyplnou modlitbou, vďaka ktorej môžeme vytrvať v našom hospicovom povolaní.

Prajem nám pokoj a šťastie srdca z toho, že sme milovaní a môžeme milovať. Nech Pán požehnáva každého jedného z Vás i Vaše rodiny.“

V ten spoločne strávený večer sme navzájom zdieľali s tým, aká bola naša cesta do hospicu, čo nás motivovalo. Bol to vzácny čas.



Vianočné posedenia dobrovoľníkov a zamestnancov

V predvianočnom období si aj zamestnanci, aj dobrovoľníci našli čas a zišli sa na **vianočnom večierku**.

Za zvuku kolied vyzdobili hospicový vianočný stromček v ekumenickej miestnosti. Krásne spevy, vzájomné obdarúvanie sa, kapustnica i vianočný punč – to všetko iba dotváralo to teplo prúdiace z prehlbujúcich sa vzťahov medzi členmi tímu.



4. FINANČNÁ SPRÁVA





“

**VĎAKA ŠTEDROSTI DARCOV – JEDNOTLIVCOV, FIRIEM
I INÝCH ORGANIZÁCIÍ, V KTORÝCH BOLI ĽUDIA
SO SRDCOM NA SPRÁVNOM MIESTE,
SME DOKÁZALI HOSPIC V UPLYNULOM ROKU 2019 PO
FINANČNEJ STRÁNKE ZABEZPEČIŤ.**



Ako je to s financovaním hospicu? Hospic kryje náklady spojené so starostlivosťou o pacienta z **viacerých zdrojov**:

1. **Platby od zdravotných poisťovní** – zdravotné poisťovne na základe zmluvy uhrádzajú hospicu cenu za ošetrovací deň (ďalej len „OD“), t. j. počet dní hospitalizácie pacienta krát cena za 1 OD. **V roku 2019** zdravotné poisťovne uhradili hospicu takto **iba 49 %** z reálnych nákladov.

V roku 2019 mal hospic uzatvorené zmluvy so všetkými tromi zdravotnými poisťovňami.

2. **Dary** – dobrovoľné nenárokovateľné príspevky:
 a. **od rodiny pacienta a jeho blízkych**;
 b. **od iných** – firiem, nadácií, miest a individuálnych darcov (napr. 2 % z dane, www.darujme.hospictn.sk a iné).



4.1

Prehľad o výnosoch a nákladoch v roku 2019

Hospic v roku 2019 **v priemere denne** poskytol hospicovú starostlivosť **21,89 pacientom** (ďalej len „obložnosť“).

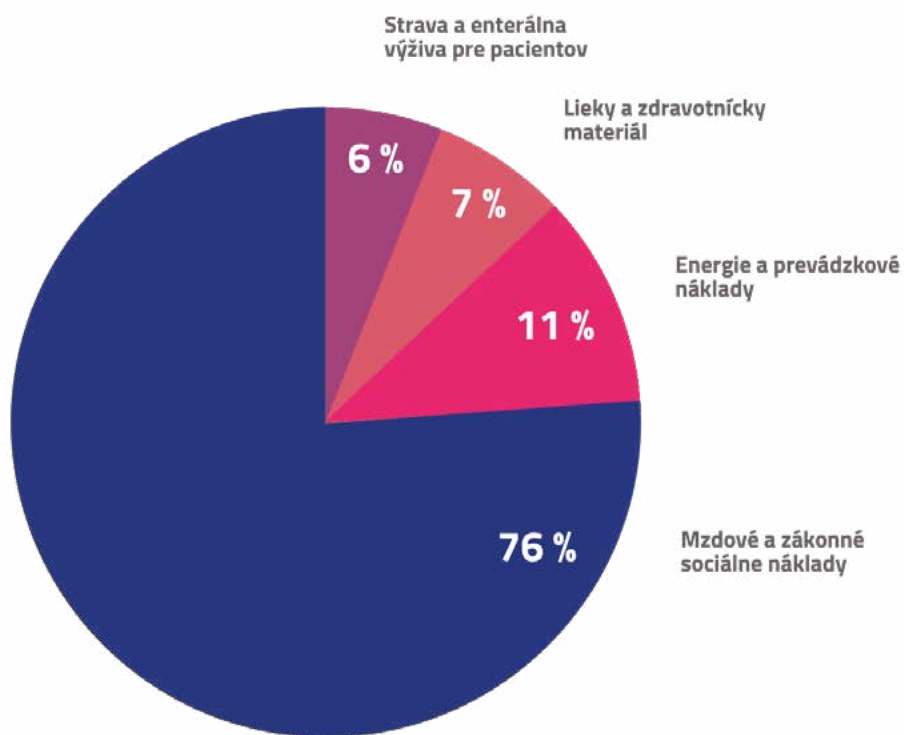
S uspokojovaním ich bio-psycho-socio-spirituálnych potrieb (ďalej len „**hospicová starostlivosť**“) mal hospic v roku 2019 spojené náklady vo výške 885 518,45 €, ktoré hradil z tržieb od zdravotných poisťovní (49,2 %) a ostatných nenárokovateľných výnosov (ďalej len „**zdroje krytia**“).

Podrobnejšie **členenie nákladov hospicu v roku 2019 a zdrojov ich krytia**:

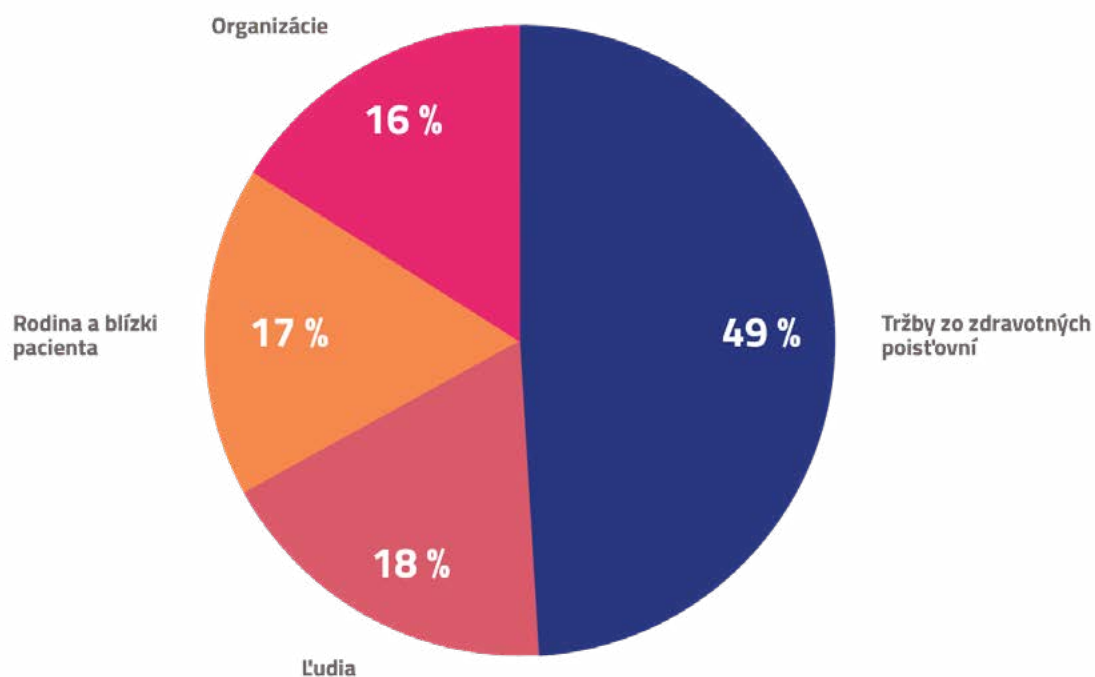
	Rok 2019 hospic spolu	1 pacient na 1 deň	%-ný podiel	Rok 2018 hospic spolu
NÁKLADY	885 518 €	110,80 €		789 027,92 €
Lieky a zdravotnícky materiál	60 377 €	7,60 €	7 %	60 744,81 €
Strava a enterálna výživa pre pacientov	48 346 €	6,10 €	6 %	22 822,14 €
Energie a prevádzkové náklady	98 202 €	12,30 €	11 %	99 474,72 €
Mzdové a zákonné sociálne náklady*	675 675 €	84,60 €	76 %	605 986 25 €
ZDROJE krytia	879 555 €			789 253,47 €
Tržby zo zdravotných poisťovní	432 991 €	54,20 €	49 %	396 448,53 €
Ostatné zdroje	446 564 €	55,90 €	51 %	392 804,94 €
Organizácie	143 193 €	17,90 €	16 %	101 719,03 €
Mesto Trenčín	22 900 €			22 420,00 €
TSK	24 994 €			8 500,00 €
Verejná správa - ostatné	13 930 €			
Firmy a MVO (nadácie a mimovlád-)	81 369 €			70 799,03 €
Rodina a blízki pacienta	146 050 €	18,30 €	17 %	152 811,00 €
Ľudia	157 321 €	19,70 €	18 %	138 274,91 €
2 % dane (použitie v aktuálnom roku)	30 806 €			41 533,09 €
Ľudia/ľuďom: darujme.hospictn.sk	21 714 €			14 853,39 €
Ostatné dary od ľudí	104 801 €			81 888,43 €
Výsledok hospodárenia	- 5 963 €			225,55 €

*Súčasťou sumy sú aj pracovníci na živnosť a náklady na udržanie hospicového tímu.

Náklady



Zdroje krytia



Priemerný denný náklad spojený so starostlivosťou o **1 pacienta hospicu** (v závislosti od obľožnosti) dosiahol v roku 2019 výšku **110,80 €**. Tržby od zdravotných poisťovní pokryli iba polovicu nákladov spojených s hospicovou starostlivosťou.

Vďaka štedrosti darcov – jednotlivcov, firiem i iných organizácií, v ktorých boli ľudia so srdcom na správnom mieste, sme dokázali hospicu v uplynulom roku 2019 po finančnej stránke zabezpečiť.

Prognóza rastu nákladov v budúcom roku 2020

Zvýšenie minimálnej mzdy od 1. 1. 2020 (324/2019 Z. z.) o vyše 11 % vyvolá nárast ceny za 1 LD. Tento nárast spolu s avizovaným nárastom cien energií, ktorý sa premietne do ďalších vstupov hospicu, spôsobí nárast nákladov spojených s poskytovaním hospicovej starostlivosti. Očakávame, že **v roku 2020 cena za 1 deň starostlivosti o 1 pacienta hospicu prekročí 120 €**.

Prečo zdravotné poisťovne nekryjú 100 % nákladov?

Hospic je zdravotnícke zariadenie zaradené Ministerstvom zdravotníctva SR do siete zdravotníckych zariadení SR, zazmluvnené všetkými tromi zdravotnými poisťovňami. **Prečo teda zdravotné poisťovne nepokryjú náklady** spojené s poskytovaním špecializovanej zdravotníckej starostlivosti **na 100 %**? Takéto otázky často dostávame od príbuzných i od sponzorov. Nevieme na to odpovedať a odpoveď sme nedostali ani zo strany zdravotných poisťovní. Isté je, že **súčasná nastavenie financovania hospicov zo strany zdravotných poisťovní je pre hospice likvidačné**. To, že náš hospic nepodľahol ekonomickému kolapsu, je vo veľkej miere zásluhou mnohých dobrovoľných podporovateľov.

Neprestávame viesť rokovania so zdravotnými poisťovňami na vyššej úrovni. Výsledky sú minimálne, ale vďaka i za to. Nevzdávame sa v boji o systémové riešenie financovania hospicov.

Prehľad o nákladoch a výdavkoch poskytovanej sociálnej služby – základné sociálne poradenstvo

	Rok 2019 spolu HMS	EON	Rok 2018 spolu HMS	EON
NÁKLADY	30 049 €	9,50 €	19 348,63 €	7,22 €
Energie a prevádzkové náklady	5 301 €		5 303,86 €	
Mzdové a zákonné sociálne náklady	24 748 €		14 044,77 €	
Mzdové náklady	18 306 €		10 388,77 €	
Zákonné soc. a zdrav. poistenie	6 442 €		3 656,00 €	
ZDROJE krytia	19 494 €		3 000,00 €	
Dotácia z TSK	19 494 €		3 000,00 €	
Výsledok hospodárenia	- 10 555 €		- 16 348,63 €	

Súčasťou hospicovej starostlivosti o pacienta a jeho blízkych je aj poskytovanie sociálneho poradenstva. Deficit finančných prostriedkov na jeho poskytovanie bol pokrytý z darov od ľudí.

Hospic v roku 2019 poskytol spolu **3 163 hodín** základného sociálneho poradenstva (ďalej len „ZSP“). Ekonomicky oprávnené náklady (ďalej len „EON“) **na 1 hodinu** poskytnutého ZSP boli v roku 2019 **vo výške 9,50 €**.

Vďaka grantom sa nám okrem prevádzky podarilo aj...

V roku 2019 hospic mohol vďaka grantovým peniazom okrem výdavkov na bežnú prevádzku zabezpečiť:

1 polohovaciu posteľ Westfalia atypických rozmerov, vďaka čomu môžeme s pacientmi z izby, z ktorej sa doteraz nedalo, chodiť von na dvor a tiež do ekumenickej miestnosti v podkroví na svätú omšu; **antidekubitné matrace, 34 ks vankúšov a 2 ks prikrývky**.

Donor: Liga proti rakovine – dar: 5 000 €

46 ks dek pre pacientov – deky v príjemných teplých farbách prispeli k dotváraniu pocitu DOMOVA pre našich pacientov.

Donor: zamestnanci UNIQA poisťovne, a. s., občianskeho združenia Myslite na... – dar v hodnote: 766 €

Sušička bielizne PHILCO PDCI 103 Crow.

Donor: Exallievi Don Bosca – zbierka: Darujme úsmev

LCD TV – Sharp – LC 32CHE4042E – na izbu pre pacienta hospicu.

Donor: SKYTEC UMC Management, s. r. o., Bratislava

Platforma na web hospicu – mnoho tých, ktorí potrebujú starostlivosť hospicu, k nám nájdu cestu cez internet. Hospic vďaka darovanej platforme na nový web hospicn.sk sa mohol viac priblížiť tým, ktorí sa ocitnú v doma nezvládnuteľnej situácii, a podať tak pomocnú ruku.

Viac tu: www.hospicn.sk/n/darovana-platforma-pre-web-hospicu-dakujeme

Donor: BiznisWeb.sk a RAMIL, s.r.o., Dulov

Dochádzkový systém Fingera – na evidenciu dochádzky členov hospicového tímu – ušetrí vzácny čas procesov, ktoré vedú k spracovaniu miezd.

Donor: Priateľskú cenu poskytol: Innovatrics, s. r. o., Bratislava

4.2

Stav a pohyb majetku a záväzkov

	k 31. 12. 2019	k 31. 12. 2018
AKTÍVA	130 875 €	119 636,52 €
dlhodobý hmotný majetok (netto)	9 808 €	10 849,52 €
krátkodobé pohľadávky	36 878 €	37 414,86 €
finančné účty	83 963 €	71 146,49 €
náklady budúcich období	226 €	225,65 €
PASÍVA	136 388 €	119 410,97 €
nevysporiadaný výsledok hospodárenia minulých rokov	18 728 €	18 501,96 €
krátkodobé záväzky	62 676 €	56 469,51 €
krátkodobé rezervy	18 775 €	8 210,97 €
dlhodobé záväzky	1 878 €	1 909,34 €
výnosy budúcich období	34 781 €	34 319,19 €
Výsledok hospodárenia	- 5 963 €	225,55 €

4.3

Fundraisingové aktivity

Prostredníctvom fundraisingových aktivít sa hospic usiluje získať finančné prostriedky potrebné na krytie nákladov spojených so starostlivosťou o pacientov hospicu. Hospic aj v roku 2019 organizoval benefičné podujatia, verejnú zbierku, zbierku 2 % daní a iné.

Vďaka fundraisingovým aktivitám dochádza i k zvyšovaniu informovanosti ľudí o hospicovej starostlivosti.

DARUJME.HospicTN.sk

Jednou z praktických foriem podpory hospicu je podpora cez internetový darcovský systém DARUJME.sk, ktorý zabezpečuje transparentnosť, adresnosť a efektívnosť.

V roku 2019 hospic touto cestou prijal od darcov spolu finančné dary vo výške **21 714,24 €**, čo je oproti minulému roku nárast o 6 860,76 €.



Vstup do darcovského systému: www.darujme.hospictn.sk

2 % z dane

Mnohí platitelia dane z príjmu (ľudia i firmy) sa aj v roku 2019 rozhodli, že časť (1/2/3 % z dane) svojej zaplatenej dane pomôže nášmu hospicu pri zabezpečovaní starostlivosti. Touto cestou hospic prijal od štedrých daňovníkov (priamo alebo cez občianske združenie Refugium) dary v celkovej výške **46 064,15 €** (nárast oproti minulému roku o 13 151,93 €).

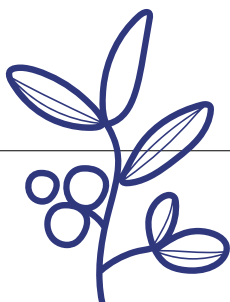
Hospic sa opäť zaregistroval na príjem 2 % dane, a tak **aj v roku 2020** bude možné hospic touto cestou obdarovať.

Údaje o prijímateľovi:

- Obchodné meno: Hospic Milosrdných sestier
- Sídlo: 911 01 Trenčín, Súvoz 739
- Právna forma: občianske združenie
- IČO: 50333356



Viac informácií, vrátane tlačív, zoznamov daňovníkov i použitia 2 % dane: www.2percenta.hospictn.sk



Benefičný ples

Dňa **16. februára 2019** sa v krásnom prostredí Hotela Brezina konal **14. benefičný ples** nášho hospicu na podporu starostlivosti o chorých v konečnom štádiu zväčša onkologického ochorenia.



Bol to krásny čas utuženia vzájomných vzťahov, čas nadväzovania nových, čas zábavy, čas – to najvzácnejšie, čo máme – darovaný sebe navzájom. Bol to aj čas benefičný, ktorý priniesol pomoc i pre našich chorých v podobe **čistého výnosu vo výške 2 804 €, t. j. každý účastník plesu v priemere prispel sumou 21 €**. Hospic tento dar plesajúcich použil na zaplatenie liekov, vrátane liekov na tlámenie bolesti pre pacientov hospicu.

V závere svojho príhovoru na plese sa riaditeľka hospicu poďakovala všetkým, ktorí viditeľným, menej viditeľným i neviditeľným spôsobom prispeli k dobru, ktoré tohtoročný benefičný ples priniesol:

*ĎAKUJEM Vám, že nás **neopúšťate** ani v neľahkých časoch, keď sme doslova odkázaní na pomoc dobrodincov, na benefíciu.*

*ĎAKUJEM za Vašu **štedrosť a prajnosť**.*

*ĎAKUJEM, že nám **pomáhate vnášať VIAC ŽIVOTA, VIAC LÁSKY** do DNÍ nevyliciteľne chorých ľudí, ktorí majú pred sebou už iba niekoľko týždňov či dní.*

*Hoci nie je v LUDSKÝCH silách vnieť do ich života VIAC DNÍ, sme pripravení vnášať do ich DNÍ VIAC ŽIVOTA cez službu kvitnúcu **láskou a nehou**.*



Viac: www.ples.hospictn.sk

Benefičný koncert – LÁSKA robí z domu DOMOV

Dňa **15. decembra 2019** – na 3. adventnú nedeľu – sa konal IX. benefičný koncert hospicu, ktorý taktiež

pomohol vnieŤ VIAC ŽIVOTA do dní nevyliciteľne chorých pacientov v konečnom štádiu zväčša onkologického ochorenia.

Na benefičnom koncerte, ktorý benefične moderoval Andrej Baldovský, moderátor Rádia Lumen, vystúpila **skupina ESPÉ** s piesňami chvál, a tak sa tohtoročný benefičný koncert stal **spoločnou chválou Pánovi za uplynulých štrnásť poŤehnaných rokov starostlivosti o nevyliciteľne chorých ľudí**.



Prítomným hosťom sa prihovarila riaditeľka hospicu sestra Noemi a aj primátor mesta Trenčín Richard Rybníček.

Sestra Noemi upriamila pozornosť na to, že hospic sa usiluje už **15. rok** dennodenne vytvárať v hospici **prostredie**, ktoré **dýcha DOMOVOM**, kde každý zomierajúci bude čo najmenej TRPIEŤ a zaŤije PRIJATIE a LÁSKAVÚ starostlivosť... A čo robí z domu DOMOV?... Áno, je to LÁSKA. **LÁSKA – tá robí z každého domu DOMOV**... Inými slovami **LUDIA**, medzi ktorými prúdi LÁSKA, ktorí sa majú radi a svoju lásku neskrývajú, robia z domu DOMOV.



Chválili sme spolu Pána za každého jedného človeka z hospicu, ktorý slúŤi zomierajúcim s láskou, dobrotou a nehou.

Pán primátor Richard Rybníček poukázal na to, že všetci **máme obrovskú vnútornú moc – rozdávať lásku**, a že naše mesto je aj preto také krásne, lebo má krásnych ľudí, ktorí s láskou slúŤia nevyliciteľne chorým v hospici.

Povznášajúce piesne chvál boli počas koncertu prepŤietané **video-svedectvami členov tímu**.

Benefičný stánok

Od rána do večera mal na Mierovom námestí v Trenčíne hospic benefičný stánok, do ktorého ľudia poslali nádherné handmade výrobky a punč, ktorý darovala cukráreň AlŤbetka.

Čistý výnos tohtoročného adventného benefičného podujatia bol **9 938,75 €**, z toho vyzbierané v benefičnom stánku: 1 717,05 €; počas koncertu: 3 221,70 € a obálka, ktorú pred koncertom priniesla do kostola a odovzdala riaditeľke hospicu pani, ktorá mala skúsenosť s onkologickým ochorením, obsahovala: 5 000 €.

Počas celého koncertu vládla povznášajúca nádherná atmosféra. Vníмали ju nielen oči a uši, ale bolo ju cítiť i v hĺbke srdca.



Viac: www.beneficny-koncert.hospicn.sk

SIPO

Podpora hospicu cez SIPO je vhodná pre tých, ktorí využívajú pri platbách za plyn či elektrinu službu SIPO a chcú podporovať zároveň „pri jednom“ aj hospic. Príspevky na podporu hospicu môžu platiť spolu s ostatnými pravidelnými platbami cez SIPO.



Zahájiť podporu hospicu cez SIPO môže záujemca vyplnením krátkeho formulára alebo zavolaním na číslo: 0905 474 793. Viac informácií: www.SIPO.hospicn.sk

Internetové obchody

KUMRAN.SK

Od marca 2017 ako prvý v histórii začal hospicu cez svoj internetový obchod pomáhať KUMRAN.SK. Každému zákazníkovi, ktorý si kupuje na KUMRAN.SK tovar, sa v závere objednávky ponúkne, že môže poslať Dar Hospicu Milosrdných sestier na lieky vo výške 1 €.

V roku 2019 touto cestou hospic prijal od nakupujúcich cez KUMRAN.SK spolu **1 661,55 €** (oproti minulému roku o 205,42 € viac).



Viac: www.hospicn.sk/n/po-moc-cez-internetovy-obchod-kumransk

Recenzie podporovateľov hospicu cez KUMRAN.SK v roku 2019:

Štefan dňa 03. 12. 2019 - Ďakujem, že dávate možnosť a zároveň motivujete svojich klientov popri kúpe knihy podporiť i dobré diela.

Alena dňa 27. 10. 2019 - Teší ma, že svojou malou troškou môžem popri kúpe krásnej knihy ešte i podporiť takú obetavú a tak potrebnú službu. Bohu vďaka!

Maja dňa 05. 10. 2019 - Ak sa dá, treba aj drobným darom prispieť. Ja prispievam každý mesiac a dúfam, že to pomôže.

Emil dňa 29. 08. 2019 - Skvelé, že Kumran aj takto pomáha.

Tatiana dňa 10. 07. 2019 - Aspoň kvapôčkou sme mohli pomôcť ľuďom, čo to potrebujú. Nech ich Pán sprevádza v každom čase a dá svoju lásku aj v posledných chvíľach... Pán nech žehná ľudí, čo sa o nich starajú.

Dobromat - každým nákupom pomáhate



Cesta na nákup do vyše tisícky obchodov a zároveň podpora hospicu, ktorá nakupujúceho nestojí ani cent: <https://dobromat.sk/podporim/hospic-milosrdnych-sestier>.

ISSO Prievidza - nákup notebooku, PC

Starostlivosť o našich pacientov mohli kupujúci podporiť aj cez **eshopy firmy ISSO Prievidza** popri **nákupoch notebooku, PC** či inej počítačovej techniky a príslušenstva.

Verejné zbierky

V priebehu roku 2019 sa uskutočnili dve verejné zbierky s názvom: Podpora Hospicu Milosrdných sestier v Trenčíne.

Prvá verejná zbierka pokračovala z predošlého roku, t. j. konala sa **v termíne 1. 9. 2018 – 30. 6. 2019**.

Čistý výnos zbierky tvorila suma **17 595,66 €**.

Hrubý výnos zbierky bol 18 218,60 €; príspevky boli z časti prijaté na osobitný účet zbierky (10 436,79 €) a do prenosných pokladničiek (3 568,23 €), časť

získaná predajom predmetov (1 510,22 €) a časť prostredníctvom darcovských SMS správ na telefónne číslo 877 (2 703,36 €). Z hrubého výnosu sa na náklady zbierky použila suma 622,94 €.

V plnom rozsahu bol čistý výnos zbierky použitý na podporu priamej starostlivosti o pacientov hospicu a zúčtovaný Ministerstvu vnútra Slovenskej republiky.

Druhá verejná zbierka sa uskutočnila počas benefičného dňa hospicu: **15. 12. 2019**.

Hrubý výnos zbierky predstavoval čiastku **9 938,75 €**, ktoré boli získané zbieraním príspevkov do prenosných pokladničiek (8 221,70 €) a predajom predmetov v charitatívnom stánku (1 717,05 €).

100 % vyzbieraných peňazí putovalo na podporu priamej starostlivosti o zomierajúcich v hospici.

Charitatívna reklama

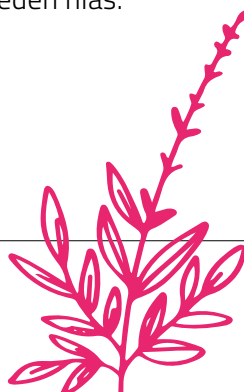
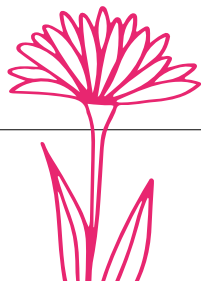
Hospic môže poskytovať pre firmy, podnikateľov tzv. „charitatívnu reklamu“. Príjem z nej je od 1. 1. 2018 (344/2017 Z. z.) **pre hospic do výšky 20 000 € ročne oslobodený od dane**, zatiaľ čo **u podnikateľa je možné výdavok na charitatívnu reklamu v plnej výške uplatniť v nákladoch** (po zaplatení). Príjem z charitatívnej reklamy je potrebné účelovo použiť najneskôr do konca roka nasledujúceho po roku, v ktorom bol poskytnutý.

Prostredníctvom tohto nového, obojstranne výhodného spôsobu podpory hospicu sme v roku 2019 získali na činnosť **500 €**.

Hlasovanie - Participatívny komunitný rozpočet TSK

Aj v roku 2019 sa hospic uchádzal o dotáciu z Participatívneho komunitného rozpočtu TSK. O tom, že ju hospic dostal v maximálnej možnej výške, t. j. vo výške **2 200 €**, rozhodli občania v hlasovaní.

Vďaka hlasujúcim a získanej dotácii hospic zvýšil informovanosť rodín Slovenska o tom, že hospic tu je a že je pripravený pomôcť im pri zvládaní posledného štádia zväčša onkologickej choroby ich drahého (tlač propagačných materiálov). Vďaka získanej dotácii **podporil dobrovoľnícku činnosť v hospici a prispel k utuženiu vzťahov** medzi členmi hospicového tímu. Vďaka za každý jeden hlas.



SPRÁVA NEZÁVISLÉHO AUDÍTORA

Pre štatutárny orgán združenia Hospic Milosrdných sestier

Správa z auditu účtovnej závierky

Názor

Uskutočnili sme audit účtovnej závierky združenia Hospic Milosrdných sestier, so sídlom Súvoz 739/ 911 01 Trenčín, IČO: 50 333 356, ktorá obsahuje súvahu k 31. decembru 2019, výkaz ziskov a strát za rok končiaci sa k uvedenému dátumu, a poznámky, ktoré obsahujú súhrn významných účtovných zásad a účtovných metód.

Podľa nášho názoru, priložená účtovná závierka poskytuje pravdivý a verný obraz finančnej situácie združenia k 31. decembru 2019 a výsledku jej hospodárenia za rok končiaci sa k uvedenému dátumu podľa zákona č. 431/2002 Z. z. o účtovníctve v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o účtovníctve“).

Základ pre názor

Audit sme vykonali podľa medzinárodných audítorských štandardov (International Standards on Auditing, ISA). Naša zodpovednosť podľa týchto štandardov je uvedená v odseku Zodpovednosť audítora za audit účtovnej závierky. Od združenia sme nezávislí podľa ustanovení zákona č. 423/2015 o štatutárnom audite a o zmene a doplnení zákona č. 431/2002 Z. z. o účtovníctve v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o štatutárnom audite“) týkajúcich sa etiky, vrátane Etického kódexu audítora, relevantných pre náš audit účtovnej závierky a splnili sme aj ostatné požiadavky týchto ustanovení týkajúcich sa etiky. Sme presvedčení, že audítorské dôkazy, ktoré sme získali, poskytujú dostatočný a vhodný základ pre náš názor.

Zodpovednosť štatutárneho orgánu za účtovnú závierku

Štatutárny orgán je zodpovedný za zostavenie tejto účtovnej závierky tak, aby poskytovala pravdivý a verný obraz podľa zákona o účtovníctve a za tie interné kontroly, ktoré považuje za potrebné na zostavenie účtovnej závierky, ktorá neobsahuje významné nesprávnosti, či už v dôsledku podvodu alebo chyby.

Pri zostavovaní účtovnej závierky je štatutárny orgán zodpovedný za zhodnotenie schopnosti združenia nepretržite pokračovať vo svojej činnosti, za opísanie skutočností týkajúcich sa nepretržitého pokračovania v činnosti, ak je to potrebné, a za použitie predpokladu nepretržitého pokračovania v činnosti v účtovníctve, ibaže by mal v úmysle združenie zlikvidovať alebo ukončiť jej činnosť, alebo by nemal inú realistickú možnosť než tak urobiť.

Zodpovednosť audítora za audit účtovnej závierky

Našou zodpovednosťou je získať primerané uistenie, či účtovná závierka ako celok neobsahuje významné nesprávnosti, či už v dôsledku podvodu alebo chyby, a vydať správu audítora, vrátane názoru. Primerané uistenie je uistenie vysokého stupňa, ale nie je zárukou toho, že audit vykonaný podľa medzinárodných audítorských štandardov vždy odhalí významné nesprávnosti, ak také existujú. Nesprávnosti môžu vzniknúť v dôsledku podvodu

alebo chyby a za významné sa považujú vtedy, ak by sa dalo odôvodnene očakávať, že jednotlivito alebo v súhrne by mohli ovplyvniť ekonomické rozhodnutia používateľov, uskutočnené na základe tejto účtovnej závierky.

V rámci auditu uskutočneného podľa medzinárodných audítorských štandardov, počas celého auditu uplatňujeme odborný úsudok a zachovávame profesionálny skepticizmus. Okrem toho:

- Identifikujeme a posudzujeme riziká významnej nesprávnej účtovnej závierky, či už v dôsledku podvodu alebo chyby, navrhujeme a uskutočňujeme audítorské postupy reagujúce na tieto riziká a získavame audítorské dôkazy, ktoré sú dostatočné a vhodné na poskytnutie základu pre náš názor. Riziko neodhalenia významnej nesprávnej účtovnej závierky je vyššie ako toto riziko v dôsledku chyby, pretože podvod môže zahŕňať tajnú dohodu, falšovanie, úmyselné vynechanie, nepravdivé vyhlásenie alebo obídenie internej kontroly.
- Oboznamujeme sa s internými kontrolami relevantnými pre audit, aby sme mohli navrhnúť audítorské postupy vhodné za daných okolností, ale nie za účelom vyjadrenia názoru na efektívnosť interných kontrol združenia.
- Hodnotíme vhodnosť použitých účtovných zásad a účtovných metód a primeranosť účtovných odhadov a uvedenie s nimi súvisiacich informácií, uskutočnené štatutárnym orgánom.
- Robíme záver o tom, či štatutárny orgán vhodne v účtovníctve používa predpoklad nepretržitého pokračovania v činnosti a na základe získaných audítorských dôkazov záver o tom, či existuje významná neistota v súvislosti s udalosťami alebo okolnosťami, ktoré by mohli významne spochybniť schopnosť združenia nepretržite pokračovať v činnosti. Ak dospejeme k záveru, že významná neistota existuje, sme povinní upozorniť v našej správe audítora na súvisiace informácie uvedené v účtovnej závierke alebo, ak sú tieto informácie nedostatočné, modifikovať náš názor. Naše závery vychádzajú z audítorských dôkazov získaných do dátumu vydania našej správy audítora. Budúce udalosti alebo okolnosti však môžu spôsobiť, že združenie prestane pokračovať v nepretržitej činnosti.
- Hodnotíme celkovú prezentáciu, štruktúru a obsah účtovnej závierky vrátane informácií v nej uvedených, ako aj to, či účtovná závierka zachytáva uskutočnené transakcie a udalosti spôsobom, ktorý vedie k ich vernému zobrazeniu.

Správa k ďalším požiadavkám zákonov a iných právnych predpisov

Správa k informáciám, ktoré sa uvádzajú vo výročnej správe

Štatutárny orgán je zodpovedný za informácie uvedené vo výročnej správe, zostavenej podľa požiadaviek zákona o účtovníctve. Náš vyššie uvedený názor na účtovnú závierku sa nevzťahuje na iné informácie vo výročnej správe.

V súvislosti s auditom účtovnej závierky je našou zodpovednosťou oboznámenie sa s informáciami uvedenými vo výročnej správe a posúdenie, či tieto informácie nie sú vo významnom nesúlade s auditovanou účtovnou závierkou alebo našimi poznatkami, ktoré sme získali počas auditu účtovnej závierky, alebo sa inak zdajú byť významne nesprávne.

Posúdili sme, či výročná správa neziskovej organizácie obsahuje informácie, ktorých uvedenie vyžaduje zákon o účtovníctve.

Na základe prác vykonaných počas auditu účtovnej závierky, podľa nášho názoru:

- **informácie uvedené vo výročnej správe zostavenej za rok 2019 sú v súlade s účtovnou závierkou za daný rok,**
- **výročná správa obsahuje informácie podľa zákona o účtovníctve.**

Okrem toho, na základe našich poznatkov o účtovnej jednotke a situácii v nej, ktoré sme získali počas auditu účtovnej závierky, sme povinní uviesť, či sme zistili významné nesprávnosti vo výročnej správe, ktorú sme obdržali pred dátumom vydania tejto správy audítora.

V tejto súvislosti neexistujú zistenia, ktoré by sme mali uviesť.

V Dubnici nad Váhom, 18. jún 2020

Audítorská spol. :
DCA Audit s.r.o.
Tajovského 222/5
018 41 Dubnica nad Váhom
Licencia SKAU č. 219



Zodpovedný audítor:
Ing. Zuzana Šelingová
Družstevná 464
018 51 Nová Dubnica
Licencia SKAU č. 640

Účtovná závierka



Účtovná závierka je k dispozícii v Registri účtovných závierok.

5. ĐAKUJEME





“

ĎAKUJEME RODINÁM NAŠICH PACIENTOV
ZA PREJAVENÚ DÔVERU — ZVERILI STE NÁM
SVOJHO KREHKÉHO A TRPIACEHO ČLENA
SVOJEJ RODINY.

**KAŽDÝ JEDEN Z NAŠICH PACIENTOV
BOL JEDINEČNOU OSOBNOSŤOU,
KAŽDÝ MAL SVOJE MIESTO
V SRDCI SVOJHO BLÍZKEHO.**

5.1

Ďakujeme rodinám našich pacientov

Ďakujeme rodinám našich pacientov **za prejavenu dôveru** – zverili ste nám svojho krehkého a trpiaceho člena svojej rodiny. V hospici sme vo svojej histórii hospitalizovali do konca roku 2019: 1 617 pacientov, z čoho v roku 2019 to bolo 211 pacientov. Každý jeden z našich pacientov bol jedinečnou osobnosťou, každý mal svoje miesto v srdci svojho blízkeho.

Ďakujeme Vám, **že sme Vášho drahého i Vás mohli sprevádzať** ťažkým obdobím.

Ďakujeme Vám i za **príklad Vášho života, mnohé prejavy pozornosti i slová vďaky i uznania**.

Ďakujeme Vám za **modlitby a obety**.

Ďakujeme Vám aj za **finančné dary** prijaté počas hospitalizácie i za to, že nás podporujete, i keď sa zdanlivo naše cesty už rozišli.

5.2

Ďakujeme zamestnancom a dobrovoľníkom hospicu

Ďakujeme Vám za obetavosť, nehu a lásku s akou slúžite trpiacim pacientom.

Ďakujeme dobrovoľníkom za ich čas a osobný potenciál, ktorý v mnohých podobách dávajú pre dobro hospicu, pacientov.

5.3

Ďakujeme všetkým, ktorí finančne i nefinančne podporili hospic

Ďakujeme všetkým ľuďom, rodinám, firmám i iným organizáciám, ktorí finančne podporili v roku 2019 hospic, a tak sa stali istým spôsobom súčasťou nášho hospicového tímu. Veď tak ako bez ktoréhokoľvek člena tímu si nedokážeme predstaviť poskytovanie kvalitnej hospicovej starostlivosti, tak si nedokážeme jej poskytovanie predstaviť ani bez darcov.

Tí, ktorí nás finančne podporovali v roku 2019 (okrem darov od rodín a blízkych pacientov), pokryli **spolu 34 %** prevádzkových nákladov hospicu, čo predstavuje **viac ako 300-tisíc €**.

Ďakujeme jednotlivcom i rodinám aj tým, ktorí nám prispeli cez 2 – 3 % dane.

Ďakujeme osobitne každému jednému darcovi, známemu i neznámemu človeku,

každému jednému človeku, daňovníkovi, ktorý pomohol svojím 2 – 3% podielom zaplatenej dane:

Jana Lukáčová | Mária Mokráňová | Ing. Magda Mizeráková | Richard Robota | Marek Orišek | Iveta Figurová | Juraj Krivda | Piotr Mariusz Czekaj | Anna Jankovičová | Juraj Meliš | Mgr. Maroš Kočiš LL.M. | Mgr. Jana Necpalová | Katarína Gajdošová | Alexander Vavruš | Ing. Jozefína Košinárová | Jana Poórová | MUDr. Nadiya Andreyeva | Bc. Ladislav Blažej | Bc. Barbora Gécová | Mária Rosová | Milan Slárka | Iveta Ochodnická | Martin Paňko | Dominik Žilka | Ing. Jana Červeňanská | Viktor Ševčík | Katarína Cesneková | Peter Mokráň | Ing. Zuzana Hanzlová | Ing. Stanislav Krcho, PhD. | Iveta Kminiaková | Mgr. Peter Palenčár | Božena Bulejčiková | Jana Kubecová | Alfonz Husár | PaedDr. Anna Brišová | Jarmila Petrovičová | Mgr. Stanislava Šalatová | Soňa Kňazková | Martina Habánková | Rastislav Šinkovič | Ing. Ivan Goga | Viera Haščíková | Ing. Mária Žatková | Anetta Kolečusová | Vladimír Grišlo | Rastislav Michel | Peter Bitter | Mária Bielešová | Ing. Petra Lysáková | Paulína Magdíková | PaedDr. Janka Kamposová | Dominik Pagáč | Ivan Drnda | Erika Ďuračková | Ing. Martin Goga | Zlatica Krajčová | Tatiana Gergeľová | Jana Jankechová | Ing. Jozef Bukovčák | Zuzana Kamenská | Ľubica Mošková | Anna Burganová | Mgr. Milan Lesinger | Jozef Ďurdík | Mgr. Mária Margorínová | Mgr. Zuzana Pobežalová | MUDr. Imrich Šimig | PhDr. Monika Zámečníková | Katarína Pecniaková | Danko Holbová | Dana Gogová | Albína Lukášová | Miroslava Jančovičová | Ing. Dana Urbanová | Ingrid Porubánová | Bc. Rastislav Jancík | Helena Martvoňová | Mgr. Alena Krchová | Miroslav Kovár | Helena Behanová | Miroslav Priehoda | Marcela Kolárová | MUDr. Juraj Strmeň | Peter Sedláček | Mgr. Martina Kubániková | Peter Červeňanský | Anna Laššová | Ing. Miloš Michalec | Tomáš Petráš | František Michalčík | Mgr. Pavol Visocký | Ing. Ján Zubo | Janka Virdzeková | Mgr. Roman Šurda | Daniela Kapušová | Blanka Široká | Mária Masárová | Stanislav Sýkora | Gabriela Begáňová | Zdenka Púčeková | Vladimír Prekop | Mgr. Jozef Čambalík | Eva Gažiová | Miroslav Vespalec | Ľubomír Poór | Henrieta Sedláčková | Mária Prokopová | Ladislav Žaludek | Michal Fáber | Peter Poruban | Mgr. Silvia Košíková | Eva Chrástová | Jozef Vašek | Jaroslav Štrauch | Alena Zichová | Jana Durlaková | Andrej Holák | Jana Teleha-

ničová | Mgr. Jana Vráblová | Ondrej Markovič MBA | Mgr. Marián Paňko | Ing. Katarína Surkoš | Ľuba Bandíková | Alica Masárová | Andrej Dočár | Zdena Gábelová | Stanislav Čikoš | JUDr. Peter Plško | Ing. Katarína Reháková | Gabriela Pavelková | Ing. Ján Surový | Ing. Michaela Kyselová | Oľga Tarbajovská | Danko Lesingerová | PhDr. Iveta Pospíšilová | Renáta Cingálková | Jaroslav Sádecký | Richard Malát | Mária Drábiková | Ladislav Haviemik | Ján Sámela | Ľudmila Jancovková | Peter Ježík | Anna Juricová | Karolína Súľovská | Iveta Prekopová | Marcela Galková | Miroslav Žaludek | Iveta Šimurková | Monika Vavříková | Ing. Miroslav Kapuš | Oliver Majerech | Ing. Beata Ohrablová | Peter Duháček | Janka Šuláková | Ing. Michal Kucej | Roman Holák | ThLic. Jana Draganová | Jozef Čukan | Stanislava Vaculová | Tomáš Tartott | Anna Račková | Ing. Andrej Vidra | Ing. Jaroslav štrauch | Dana Drndová | Tomáš Šimon | Miroslav Sádecký | Pavol Ďuriš | Zuzana Šurínová | Pavol Kušnier | Branislav Behrík | Anna Bartošová | Jarmila Chrenková | Monika Daňová | Anna Rišková | Iveta Psotová | Oľga Štrauchová | Andrea Kotrasová | František Kvasnička | Dana Melišová | Ing. Zuzana Machynová | Zdenko Gajdošík | Marian Gelien | Daniel Drábik | Darina Malová | Janka Šteinerová | Martin Prekop | Blanka Omachelová | MUDr. Eva Kováčová, PhD. | Jarmila Hromadová | Bc. Katarína Novosadová | Ing. Ladislav Okuliar | Mário Dubina | Ing. Helena Čapičíková | Miroslava Murínová | Pavol Kovalčík | MUDr. Milan Hlísta | Dušan Kňazek | Mária Lalík | Daniela Ondrejková | Mgr. Denisa Haasová | Michal Záhorec | Ľubica Sádecká | Henrieta Žilková | Vladimír Zlatoš | Dominik Špaček | Pavol Binčík | Marek Bachratý | Alena Ježíková | Henrieta Janicová | Jana Žúžiová | Dušan Kolenčík | Ľubomíra Hatyšinová | Miloš Holíček | Róbert Machara | Dagmar Šišovská | Ing. Eva Dian | Ing. Mária Cyprianová Fabušová | Slavomíra Masárová | Pavol Hladík | Vladislav Tkáč | Mgr. Marcela Duhárová | Lenka Serišová | Mgr. Anna Šútová | Ing. Štefan Evinic | Mgr. Lenka Jarošová | Peter Marek | Lýdia Jančíková | Ing. Ladislav Pitek | Veronika Poláčková | Radka Vavrová | Bc. Lenka Ďurišová | Ing. Marek Dian | Bio Miezgovce, s.r.o. | Viera Lokšová | MUDr. Ľudmila Magulová | Marta Mihaličová | Peter Ďuračka | Ing. Miroslav Šurina | Jozef Predný | Adriana Michalčíková | Miloš Panák | Gabriela Bartáková | Mgr. Ľudmila Žilincová | Ing. Martina Filová | Ing. Miroslav Kováč, PhD. | Alica Kolmanová | PhDr. Magdaléna Krasulová | Mgr. Veronika Kultánová | Ing. Miroslav Dvoran | Matej Hlísta | Monika Chochulová | Anna Lakatošová | Mgr. Martina Martáková | Lenka Ševčíková | Alexandra Zvarí-

ková | Ing. Daniela Sumbalová | Eva Chovancová | Tomáš Čeleš | Jana Čučková | Jana Patrňáková | Jana Bernadičová | MUDr. Mária Greisigerová | Monika Chládecká | Alena Gabrielová | Miroslava Chudová | Ján Klašovec | Mgr. Monika Sabadková | Mgr. Michaela Kulich | Miroslav Murtin | Bc. Iona Kuchak | Martina Kopuničová | Bc. Marta Morongová | Mgr. Michaela Kompaníková | Alena Hajzušinová | Mgr. Cecília Turácová | Bc. Terézia Hyravá | Marcela Jarková | Stanislav Valenta | Miroslav Jandák | Ing. Jozef Malých | Ľuboš Masár | Ján Duda | Branislav Pecháček | Margaréta Robotová | Alžbeta Pavlíková | Mgr. Jana Hadryová | Mgr. Silvia Diabelková | Ing. Dana Babálová | Mária Brtnická | Ing. Ervín Chovanec | Mgr. Monika Trepánová | Teofil Sedláček | Ing. Marian Kolembus | Monika Škrovánková | Anna Gagová | doc. Mgr. art. Jaroslava Gajdošíková Zeleiová | Pavol Rajec | Pavol Šulák | Anna Falaštová | Alena Zvaradoňová | Andrea Vojtylová | Dana Špačková | Agnesa Kováčová | Robert Kučera | Mgr. Dagmar Frydecká | PhDr. Eva Ruppová | Jozef Cívik | Ľubica Varinska | Jakub Rajec | Bc. Jana Urbánková | Ľubica Havierniková | Ing. Anna Pavlíková | Ing. Eva Šťastná | Ing. Marek Milller | Mgr. Martin Hadry | Zuzana Vendžurová | Miroslav Bezečný | Kristína Janceková | Katarína Šušková | Erika Fabová | Jana Balážová | Miriam Bezdedová | Marta Chybová | Slavomír Markovič | Martina Prekopová | Ing. Andrea Macáková | Darina Oborilová | Klára Krempaská | Jaroslav Bednář | Terézia Pagáčová | Michal Antol | Emília Pagáčová | Peter Kováč | PhDr. Katarína Blahová | Peter Dorňák | Daniela Rodinová | Ing. Marek Graňák | Andrea Elšíková | Vladislav Smiech | Ing. Rastislav Záhorák | Ján Lipták | Alena Sedláčková | Ján Cívik | Daniel Hrenák | Patrik Martinek | Roman Robota | Ing. Lubomír Frolek | Diana Homiaková | Peter Masár | Ing. Tatiana Nádaská | Mária Litviaková | Vladislav Pšenčík | Miroslav Jurenka | Peter Chudý | Ing. Mária Mičúchová | Mgr. Anna Radoská | Ing. Daniela Jarolímová | ThLic. Dušan Nemec | Mgr. Marína Piteková | Renáta Hajtmánková | Mgr. Ivana Hrenáková | Barbora Kyjacová | Miloslav Kotlaba | Bc. Matúš Kusý | Bc. Milan Buday | Martina Mordelová | Stanislav Kuzman | Ing. Ivona Gogová | Mgr. Mária Demeterová | Roman Macák | Jozef Myšiak | Igor Král | Alena Kuflíková | Anna Šimonová | Jaroslava Žováková | Andrej Matiš | Gabriela Vašeková | Milan Miník | Anna Porubcová | Silvia Renáčová | Eva Novosadová | Iveta Michalíková | Blažej Svrček | PhDr. Mária Šimková | Mgr. Žaneta Hegedilšová | Daniela Gschwandtnerová | Jaroslav Hyža | Erika štefániková | Alena Zajacová | Marieta Sapančíková | Veronika Húževko-

vá | Michal Pochylý | Erika Kulková | Zdenka Jendriková | Peter Polhorský | Daniela Pecíková | Elena Miklášová | Mgr. Jozef Dočár | Anna Mescharová | Vojtech Oravec | Zuzana Hudecová | Iveta Štefániková | Jana Diviaková | RNDr. Mária Gajdošová | Marcela Bolechová | Mária Marcinechová | Mgr. Martina Deríková | Ing. Pavol Kolman | Erika Kapušová | Ing. Jarmila Dočárová | Ing. Andrej Šedo | Ján Pingyak | Erik Hájek | Ing. Ivana Vaňková | Patrik Holák | Mgr. Slavomír Demeter | Silvia Mikovičová | Ing. Andrea Juríčková | Mgr. Veronika Baranová | Marek Chudo | Ján Pšenek | Daniel Chochula | Ľuba Blažejová | Jana Gurínová | Martina Hladká | Ing. Helena Judinyová | Jozef Rebroš | Pavol Miklošík | Zdenka Gaňová | Ján Turňa | Ing. Zita Košarová | Viktor Kvaššay | Pavol Krchňavý | Mgr. Matej Baránek | Ing. Miloslav Rodina | Juraj Pisarčík | MUDr. Dušan Broďani



Viac na: www.2percenta.hospicn.sk

Ďakujeme firmám a ľuďom v nich

ISSO, s. r. o. – Prievidza | PKZ Slovakia, s. r. o. – Púchov | MOVYS, a. s. – Bratislava | I.C.T Partner – Považská Bystrica | Vaillant Industrial Slovakia, s. r. o. – Trenčín | PPA Control, a. s. – Bratislava | JOKA Kapičák, s. r. o. – Mútne | STRABAG, Pozemné a inžinierske staviteľstvo, s. r. o. – Bratislava | BOGE Elastmetall Slovakia, a. s., Trnava | KUMRAN.SK | Ing. Valent Pavlík Okná Dvere | MASH Integration, spol. s. r. o. | Janka Liptáková – KOZMETICKÝ SALÓN | G-EKONOMY, s. r. o., Piešťany | EL DENT, s. r. o., Nemšová | ďalší známi aj neznámi |

Ďakujeme firmám, ktoré prispeli cez 1 - 2 % dane

HIMKO, s. r. o. | AT konzulting, s. r. o. | PROTECH, s. r. o. | Biodynamic Libichava, s. r. o. | MG solutions, s. r. o. | PULSAR, s. r. o. | DINA – HITEX SK, s. r. o. | CHEMMAT JT, s. r. o. | Crazy Fly, s. r. o. | Materiálové a technologické centrum, s. r. o., skrátený názov MaTC, s. r. o. | MURKON, s. r. o. | Working Nomads, s. r. o. | RAMIL, s. r. o. | Zdravie TN, s. r. o. | I.C.T. partner, s. r. o. | TECHNO SOFT, s. r. o. | WELLCORE, s. r. o. | Expositus, s. r. o. | TATRAPIGMENT, s. r. o. | EEWS, s. r. o. | Bio Miezgovce, s. r. o. | QEXport, s. r. o. | Vaillant Industrial Slovakia, s. r. o. | MAGENTA, s. r. o. | MANO INVEST, a. s. | STOMANTRE, s. r. o. | Psychologická ambulancia Boteková, Botek, s. r. o. | AU Optronics (Slovakia), s. r. o. | LUMIR – REAL, s. r. o. | Karbometline, s. r. o. | KONŠTRUKTA – GALVANIZOVŇA, s. r. o. | FM PLUS,

s. r. o. | ANTES GM, s. r. o. | Kongregácia Milosrdných sestier sv. Vincenta – Satmárók | GL Tech, s. r. o. | Impeditus Consulting, s. r. o. | CoMa Consulting, s. r. o. | CHEMNI USIP, s. r. o.



Viac na: www.2percenta.hospicn.sk

Ďakujeme organizáciám a ľuďom v nich

Mesto Trenčín | Trenčiansky samosprávny kraj | Liga proti rakovine | Národná banka Slovenska | Milosrdné sestry sv. Vincenta – satmárky | Rodina Nepoškrvnenej | RKC Žilinská diecéza – Žilina | RKC Trnavská diecéza – Trnava | Nadácia EPH – Bratislava | Nadácia SLSP – Bratislava | Nadácia SPP – Bratislava | Nadácia Pro charitas – Nemšová | SEHA n. f. – Zamarovce | Nadácia Jána Korca – Trnava | Nadácia Bane pre zdravie, vzdelanie, kultúru a šport regiónu – Prievidza | Farnosť Veselé | Farnosť Ružindol | Nadácia J. Murgaša – Bratislava | Refugium – Trenčín | Misijný jarmok v Pružine | Viktória Tarabová – Koncert na dobrú vec | ďalší známi aj neznámi

Ďakujeme za nefinančnú pomoc

dobrovoľníci hospicu | Magenta, s. r. o., Trenčín | Kúpele Nimnica, a. s. | Hotel Veverica | CHIRANA T. Injecta – Stará Turá | Partymenu.eu, s. r. o. | LUMIR – REAL, s. r. o. | BiznisWeb.sk – Trenčín | Slovak telekom, a. s. – Bratislava | Adient Slovakia, s. r. o. | MVE STUDIO – Trenčín | RAMIL, s. r. o. – Dúlov | Cukráreň Mišák Trenčín | Cukráreň Alžbetka Trenčín | Noviny Slovo+/Dvojtyždenník | Skupina zamestnancov UNIQA poisťovne, a. s. | Skytec UMC Management | Andrej Baldovský | Exallievi Don Bosca | Natur Stupava, s. r. o., Lekáreň Ave Maria | Hlasujúci o dotáciu z Participatívneho komunitného rozpočtu | ďalší známi aj neznámi



Viac o tých, ktorí v r. 2019 podporili činnosť hospicu: www.podporili.hospicn.sk

5.4

Láska je nekonečne vynaliezavá

Svätý Vincent de Paul hovoril: „**Láska je vynaliezavá, a to priam nekonečne.**“ V hospici sa o tom presvedčame často. Tí, ktorí majú skúsenosť s kvalitou poskytovaných služieb v našom hospici alebo sa cítia iným spôsobom oslovení hospicovou starost-

livosťou, sú vynaliezaví v pomoci, ktorú nám preukazujú. Z mnohých sa podelíme v tejto správe aspoň s niektorými prejavmi vynaliezavosti v láske:

Jednorazové PLIENKY a podložky pod chorých

Jednorazové PLIENKY a podložky pod chorých sú naším denným pomocníkom pri starostlivosti o našich pacientov v konečnom štádiu ochorenia. Prebalenie pacientov vždy, keď treba, je nielen účinná prevencia pred vytváraním DEKUBITOV (otvorených rán), ale je jedným zo spôsobov, ako rešpektovať pacientovu DÔSTOJNOSŤ – a o toto sa v maximálnej možnej miere v našom hospici snažíme.

V mnohých rodinách nevedeli, kde by mohli dať jednorazové plienky, ktoré im pozostávali. Vyhodit' je to škoda, to je pravda... Naš hospic takéto dary s veľkou vďakou prijímal od ľudí i tento rok.

NOVOMANŽELIA pomáhajú zmierňovať UTRPENIE pacientov hospicu

Zuzka absolvovala počas magisterského štúdia stáž v hospici, cítila sa službou zomierajúcim v hospici natoľko oslovená, že pri svojej svadbe na pomoc našim zomierajúcim nezabudla.

Keď sa chystala Zuzka spečatiť sviatosť svoju lásku s Jožkom, v rámci príprav svadby **rozposlali mladí snúbenci Zuzka a Jožko pozvaným spolu s pozvanými na svadbu aj malé vlastnoručne vyrobené krabičky, ktoré mali svadobčania využiť na vloženie finančného daru**, ktorý by chceli novomanželom darovať. **Novomanželia dali svadobčanom vedieť, že takto vyzbierané finančné svadobné dary darujú Hospicu Milosrdných sestier v Trenčíne** – aby tak pomohli NEVYLIEČITELNE chorým v poslednom štádiu zväčša onkologického ochorenia prežiť posledné chvíle ŽIVOTA BEZ neznesiteľnej BOLESTI v prostredí DOMOVA, ktoré hospic pre zomierajúcich vytvára.

Mladomanželia Zuzka a Jožko navštívili dňa 30. januára 2018 náš hospic a my sme s vďakou prijali **svadobný dar – vzácných, láskou voňajúcich 860 €**.

Oslava životného JUBILEA zmierňuje UTRPENIE pacientov hospicu

Pán Viktor je majiteľom stavebnej firmy, ktorá pripravovala budovu na prevádzku nášho hospicu. V roku 2017 **oslavoval svoje krásne životné jubileum** a na pozvánke na oslavu svojich narodenín dal pozvaným na známosť svoju túžbu – **aby mu neprinášali na oslavu jeho životného jubilea dary**, ale

čiasťku, ktorú by chceli použiť na dar pre neho, aby poslali na účet hospicu – ako pomoc pri starostlivosti o pacientov hospicu. Pán Viktor na pozvánku uviedol aj číslo prevádzkového účtu nášho hospicu a s nami špeciálne dohodnutý variabilný symbol, ktorý identifikoval skupinu darcov – jeho gratulantov. **Gratulantí pána Viktora sa zahanbiť veru nedali...** A my sme s vďakou dary prijali a použili na dohodnutý účel.

Pohrebné KVETY zmierňujú UTRPENIE pacientov hospicu

Žasneme nad vynaliezavosťou v láske vo chvíľach, keď **nám prinesú krabičku, obálku** príbuzní našich zomrelých pacientov so slovami: „**Poprosili sme tých, ktorí boli nášmu... na pohrebe**, aby namiesto kvetov vložili do pripravenej krabičky dar pre hospic, kde náš... dožil obklopený láskou.”

5.5

Každý mesiac svätá omša za tých, ktorí nám pomáhajú

Ako PREJAV našej VĎAKY voči tým, ktorí nám rôznymi formami pomáhajú postarať o našich pacientov v konečnom štádiu ochorenia (zväčša onkologického), je naše **modlitbové sprevádzanie a slúženie svätých omší za dobrodincov** – jedna svätá omša každý mesiac.



Informáciu o termíne slúženia svätej omše aktualizujeme každý mesiac na našej stránke:

www.dakujeme.hospicn.sk

ĎAKUJEME





HOSPIC
MILOSRDNÝCH
SESTIER

KONTAKTY

Hospic Milosrdných sestier
Súvoz 739, 911 01 Trenčín
IČO: 50333356, DIČ: 2120314449

032 7417 011
info@hospictn.sk
www.fb.com/hospic
www.hospictn.sk

IBAN:
SK47 1100 0000 0029 4002 5426

